

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petítor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALÁMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wallasics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Irodalom, művészet.

Az irodalmi és művészeti élvezetek minden kulturnépnek életszükségei. Olyanok, mint a mindennapi kenyér. Lelki táplálék, amely nélkül kiszárad a folytonos kenyérharcban tülekedő ember kedélye; elveszti fogékonyságát a szép és nemes iránt; nem tud lelkesedni s nem tud felemelkedni a mindennapiság fölé.

A realizmus korát érzük, de az emberiség művelődésének, haladásának, az eszmék és ideálok átalakulásának tanulmányozói azt állítják, hogy elérkeztünk a realizmus végső határáig. Új kor küszöbén állunk s új eszmék, új irányok kezdenek utat törni az emberiség fejlődésében.

Az ideális célok tért hódítanak s a rideg felfogás nemesebb törekvéseknek enged helyet.

A felrisszülést, a megújodást, az idealizmust az irodalom és művészet terjesztik s amint a felvilágosodás, az irodalom és művészet hatalma megnevesül, megtisztul az emberiség lelke és lerázza magáról azokat a békókat, amelyeket az önzés, a rideg ésszerűség keresése és az érdekharcolás cinizmusa raktak rá.

Az irodalom és művészet pártolása, szolgálata egyenlő a felvilágosodás terjesztésével, egyenlő a nemesebb emberi célok szolgálatával.

Magyarországon azonban — fájdalom — az irodalmi és művészi érzék még nagyon kis körben van kifejlődve. A fővároson, sőt annak talán egyes köreiben kívül, irodalmi és művészeti élet alig van. Még a nagyobb vidéki városokban is az összes irodalmi szükségletet kielégíti egy napilap, egy hetilap; a művészeti élvezetek pedig egy-két dilettáns hangversenyre s rövid színházi idejnyre szorúlnak.

Ebben a tekintetben még a műveltebb középosztály is rettenetesen elmaradott. A falusi házakban mindent lehet inkább találni, mint könyvet; minden inkább érdeklí a vidéki embert, mint a művészet.

Csak nem rég volt a lapokban arról szó, hogy sehol a világon nem lehet annyi rossz, értéktelen képet eladni, mint Magyarországon. A bécsi mázolókat által készített vásári munkát nálunk eredeti festmények gyanánt veszik, mert olcsó. Rikító szinnyomatokkal csufolják a magyar ember kegyeletének tárgyait, szent emlékeit: a honfoglalást,

a vérszerződést, a történelem nagy alakjait. És ezekkel a csufos izléstelenségekkel van tele a magyar ember házában a belseje.

Hogy a művészi zenéhez nem értünk, nem kell bővebben bizonyítani. A klasszikus muzsikát ki szoktuk csufolni s a vidéki ember, ha a fővárosba vetődik, nem az operába, hanem az orfeumba megy.

Az irodalmi mozgalmakkal kevés ember törődik. Pedig ezek tükrözik vissza, ezek viszik el a világ minden sarkába azokat az eszméket, amelyek forrongása viszi előbbre az emberiséget, jelenti a haladást, a tökéletesbülést. Nálunk még mindig a politikai mozgalmak iránti érdeklődés áll a legelső vonalban; a szellemi élet más nyilvánulásai csak az üres idő unalmának elűzésére vannak szánva. Egy politikai érzületünknek megfelelő napilap s egy gyarló kaszinói könyvtár az ismeretek forrása.

Multságainkat igyekeznünk ugyan némi művészies aranyporral behinteni, de ne esodáljuk, hogy ez a kis aranyozás is sokszor rosszul sikerül. A dilettantizmusnak is szegényesnek kell lennie ott, ahol nem csak a jóakarásban, hanem az érzékben is hiba van.

TÁRCA.

Találkozás.

Augusztus végén történt. Közel reggelhez, a hajnali órákban egy fáradt négyes állt meg a Szenttamassy kastély rózsákkal befutott verandája előtt. A bentülők épp oly fáradtak lehetnek, mint a koesi elé fogott lovak, melyeknek a hosszú uton való futástól, csak úgy tajtékzott a hab a szájukról. A koesis messze esengő szavára néhány álmos eselőd futott elő, kik lesegítették a koesiban ülő négy alakot. Sok meleg bunda, kendő alól végre kiszabadulva, két fiatal leány vigan törtetett a lépcsőkön fölfelé, míg fivérük, Szenttamassy Ákos, cinikus, fölényes mosollyal ajkán lassan bandukolt utánuk. Jókedvűen, hangosan kacagva és tréfálva értek föl a kastély nappalijába, melynek levegője kis idő múlva nehéz lett az utánuk hozott sok, óriási virágcsokortól. A két leány, Szenttamassy Klára és Ágnes, hangos jókedvével merő ellentétben volt Ákos komor magaviselete. A mindig jókedvű ifju, ki maga volt a megtestesült vidámság, most szinte bántó szomorúsággal nézett maga elé, figyelemre se méltatva nővérei gunyos kritikáit. Miután majálisról jöttek haza, természetesen fölöslegesnek tartották a rögtöni lefekvést. Most, mielőtt kialudták a mánort, még

könnyebben tudtak a jelenlevők felett kritizálni. Miután tehát a könnyű, most már a sok tánc-tól szakadt ruhákat feleselérték jó meleg pongyolával, pár pillanat múlva ismét a nappaliban voltak együtt.

Kedves, kedélyes multságáról jöttek. A környék földesurái rendezték jótékony célra, a szomszéd falu tüzkárosultjai javára. Az eleinte tervbe vett hangversenyt, műkedvelő előadást elejtették, mindenki csak bált akart, feszelen, kedélyes bált, ahol a gentry osztály a maga kedve szerint kimulathassa magát.

Szenttamassyék a legnagyobb örömmel indultak utnak. Ákos daliás alakja szinte megörnyedte a folytonos hajlongástól, amint nővéreit felpakolta a koesiba. Kedves, kissé gunyos bókjai, melyekkel ez este elhalmozta nővéreit, mind csak kitűnő, mulatni vágyó kedvéről tettek tanúságot. Így hát mind a legrózsásabb kedvvel értek a bálterembe, ahol Ákos és édesapjuk védszárnyai alól mindjárt elvitték a két híres szép leányt, a környék leggazdagabb földesúrnak leányait.

Tíz óra mult. Füllesztő meleg volt a bálteremben. A lányok vállán elhervadt a virág és a föld tele volt ezüstcsillámokkal, mik leszakadtak az asszonyok ruháiról. A természet hervadt rózsák és káméliák bágyadt illata töltötte be és e részegítő illattárban ott settenkedett, pajzánkodott a szerelem . . .

Ákos egy exotikus, bizarr kis sarokba húzódott és elmerült a ragyogó tarka tömeg szemléletében. Nem is vette észre, hogy közel hozzá egy feltűnő szép fiatal nő áll. Mikor Ákos megfordult és tekintetük találkozott, összerezett, mint az őszi szél zugásán az utolsó katáng. De azért arca nyugodt maradt, amint némán meghajította magát.

Az asszony, amint megpillantotta a teljes világitásban álló férfit, észrevehető szédülettel tántorodott vissza és eltitkolhatóan idegességgel szólt a férfi néma, udvarias meghajlására. — Jó estét Ákos . . .

Tíz éve mult, hogy nem látták egymást. Tíz év óta gyűlölte a férfit. Azelőtt imádta mondhatatlanul és az egykor imádott, édes vonások viszontlátása felzavarta lelkének egyensúlyát. Amint ott állt előtte, leányos karcúságával, szende szőkecséggel, Szenttamassy Ákoson vad, alattomos erővel rezgett végig az asszonyi szépség előtt való önkéntelen meghódolás.

Az asszony egyik érzelmrohamból a másikba esett, de óriási, csakis nőknél tapasztalható lélekjelenléttel erőt vett magán és mosolyogva nyújtá kezét Szenttamassyknak.

— Micsoda adáz fufang eszelte ki e találkozást? kérdé sziszegve és hihetetlenül Ákos.

— Kár, hogy ilyen tragikusan veszi. Ebből látom, hogy maga tíz év óta semmit sem változott. Lássá, én igen örvendek e találkozásnak,

Nálunk az irodalom szeretetét s a mű-
izlést kell belenevelni a közönségbe; fel-
kell lelkesíteni a magasabb, az igazán
nemes szórakozások és élvezetek iránt.

Egy üdvös mozgalom indult meg, amely
erre a célra törekszik. Irodalmi és művészeti
kör van alakulóban, amely az irodalom és
művészet pártolását, a művészet fejlesztését,
az ismeretek terjesztését s a társadalmi
élet nivójának emelését tűzte feladatául.

Ez a cél természetesen csak akkor lesz
elérhető, ha a társadalom minden rétege,
minden áldozatra képes eleme tömörül.
Kis csoport semmit sem képes tenni.

Üdvözljük a mozgalmat, amelytől sok
üdvös eredményt várunk s felhívunk min-
denkit, aki lelkesedik az irodalom és műv-
észet iránt, hogy istápolja a kört, amely
áldozatot nem követel s nemes ideálok
szolgálatában áll.

Az alispáni jelentésből.

Csertán Károly alispánnak a vármegye köz-
gazgatásának és az ezzel összefüggő ügyeknek
állapotáról szóló és a múlt év augusztus hó 1-től
december végeig terjedő időszakot magába foglaló
jelentése alapján közöljük a következőket:

A felnöttek közegészsége elég kedvezőnek mut-
tatózott. Leginkább a légzőszervek hurutos
bántalma és hasihagymáz képezték a gyógyke-
zelés tárgyát jó gyógyulási százalékkal.

A gyermekek közegészsége hasonló volt a feln-
nöttekéhez, azonban november hó vége felé és
december hóban némileg rosszabbodott, a mennyi-
ben a kanyaró és vörheny járványosan uralko-
dott, azonban az előbbi csak 2-, az utóbbi pedig
8% halálozást okozott, mely körülményt figye-
lembe véve, a gyógyulás eredménye elég kedvez-
zőnek mondható.

A bejelentésre kötelezett fertőző bántalmak
közül *roncsoló toroklobban* beteg volt 99, gyó-
gyult 64, meghalt 30, ápolás alatt maradt 5;
kanyaróban beteg volt 449, gyógyult 381, meg-
halt 17, ápolás alatt maradt 51; *typhusban* be-
tegy volt 99, gyógyult 69, meghalt 13, ápolás
alatt maradt 17; *vörhenyben* beteg volt 169,

mert végre egy csunya vád alól tisztázhatom
magamat ön előtt.

— Ne beszéljen róla asszonyom . . .

— De igen, én akarok. Be akarom bizonyít-
tani önnek, hogy mégis csak van szívem, de ön
oly sötét arcot vág hozzá . . .

Ákos gunyosan mosolygott:

— Ne bizonyítson semmit. Mit használ a szó
a tényekkel szemben? Szerettük egymást; ön
csuful kijátszott, máshoz ment feleségül. Én pe-
dig elvesztettem hitemet a fenkölt asszonyi
szerelemben.

Az asszony bámulni kezdte ezt a szép, ko-
moly, szenvedélytől égő férfi arcot. Arcát előn-
tötte a láng. Keble új, küzdeni kész érzésektől
hevült.

Szenttamássy Ákos növekvő tüzzel beszélt.
Arca, szeme lángolt és egy hirtelen lépéssel az
asszony előtt termett. — Miért vallotta meg
százszor, hogy szeret, ha nem volt szándéka azt
bebizonyítani?

Az asszony megijedt a rátapadó szempár vad
lobogásától, a heves hangból diadallal érezte
ki a férfi most is lángoló szerelmét.

— Ne indulatoskodjék, édes Ákos. Nézze itt
vagyok. Huszonnyolc éves, szeretni kész és sze-
retni vágyó . . .

— Nem értem önt . . . szölt felébresztett
szerelemi lázának polypkarjaiban vergődve a férfi.

— Nem ért? Mert nem akar. Na hát éljen

gyógyult 120, meghalt 30, ápolás alatt maradt
19; *hökhurutban* beteg volt 47, gyógyult 43,
meghalt 4; *bárányméhen* beteg volt 15, meg-
gyógyult 15.

A *szemcsés kőhártyalob*, mely a perlaki, csák-
tornyai és alsólendvai járásokban tájkórosan uralko-
dik, a többi járásokban és r. t. városokban
pedig szórványosan fordul elő, 3202. számmal
szerepelt; ezek közül 765 gyógyult, 24 elhalt
vagy távozott, 2413 gyógykezelés alatt maradt.

Rendőri boncolás teljesített 11, *külső hulla-
szemle* rendőri tekintetből 45, *súlyos sértés* be-
jelentett 8, *öngyilkosságot* 22 egyén követett
el, *véletlen szerencsétlenség általi halálnak* 25
egyen esett áldozatul; *elmekórnak* 5 esete képezte
hivatalos beavatkozás tárgyát; *veszett eb* által 21-
veszett macska által 1 egyén maradt meg, kik
védőtás czéljából a budapesti Pasteur intézetbe
szállítottak; szerencsétlen szülés előfordult 6
esetben. 7 éven aluli elhalt gyermekek gyógy-
kezelése elmulasztott 102 esetben; a mulasz-
tók ellen az elsőfoku egészségügyi hatóságok
által intézkedés tétetett.

Az 1903. évi védhímlőoltás és újraoltás ered-
ménye november hó 1-én lezárattott és a jegyző-
könyvek a belügyminisztériumhoz felterjesztettek,
melyek szerint először oltatott 14370, eredmény-
telen 9, újra oltatott 14429.

A járásorvosok 181 községben teljesítették az
egészségrendőri vizsgálatot.

Van a vármegye területén 26 lelencz, 312
dajkaságba adott, 823 elmebeteg hülye, 659 siket-
néma, vak és nyomorék, 1666 közsegélyre szo-
rult, 1631 keresetképtelen árva.

Ezen időközben a vármegye főorvosa megviz-
sgálta a balatonfüredi, kiskomáromi, letenyei, a
2 zalaegerszegi és 3 nagykanizsai nyilvános- és
a bánokszentgyörgyi kézi gyógyszerárakat; a
balatonfüredi fürdőt, a kiscsörbői iskolát, a nagy-
kanizsai és zalaegerszegi közoktatóházakat, ellen-
őrizte a körorvosok havi utazását, a 2 r. t.
városban a bábakra vonatkozó ministeri szabály-
rendeletet és Zalaegerszeg városban az egészség-
ügyi rendeletek végrehajtását.

A *vármegyei népesedési mozgalom* adatait ille-
tőleg múlt év augusztus 1-től december végeig
a vármegye területén született 7.273, meghalt
3.730 s így a szaporodás 3.543.

Az *állategészségügyi viszonyok* az 1903. év
második felében — eltekintve a ragadós száj- és
körömfájás okozta megbetegedésektől — eléggé
kedvezőek voltak.

Az 1888. VII. t. cz. 24. §-a s az ennek alap-
ján kibocsátott földmívelésügyi miniszteri ren-
deleték értelmében hivatalból jelentendő ragadós
állati betegségek közül előfordultak: a lépfene,
a veszettség, a takonykór, a ragadós száj- és

az örökkévaló szerelem . . . szölt egészen mellé
lépve az asszony.

Ott álltak egymás mellett. A karcsu, szép
asszony, és a régi szerelmét tiz esztendeig esít-
tígtató, annak most elemi erővel fellobbanó láng-
jától lelke mélyéig végigperzselt férfi. Átok,
gyűlölet, minden felébredt szívében. Érezte, hogy
meg fog bocsátani, és már nem restelkedett
miatta. Az asszony tovább mosolygott. Lázítóan,
ingerlően. Már kezében tartotta az egész em-
bert. Tapsolt, ujjongott minden idegecskéje,
mintha csak azt mondta volna: „Számár vagy,
báb vagy, csak ki kell nyujtanom a kezemet és
lépen maradsz.” — Miért játszik velem? —
kérdé lihegve. Mert szeretem . . . Szívemből
szeretem, mindig is csak magát szerettem . . .
— Bizonyítsa be. Csókoljon meg haladéktala-
nul, szölt kissé kételkedő boldogsággal Ákos.

Az asszonyban egy perere feltámadt az igazi,
legyőzött szerelmes asszony. Karja ölelésre emel-
kedett, ajka szomjazta az előtte álló daliás férfi
csókját, minden idege Ákos felé ragadta. De ez
is csak röpke pereig tartott. A másik pillanat
már a modern kacérság recipéje szerint igazó-
dott. Ingerlés, felbőszítés, a vágy, az érzelmek,
remények végső fokig való feszítése, de fönt a
csúcsán az érzelmek összeolvadása helyett hideg
kijózanító visszavonulás.

— Miért nem csókol meg? — kérdé határ-
talanul boszankova Ákos.

— Ah, ah, édes Ákos, ne legyen olyan köve-

körömfájás, az ivarszervi hólyagos kiütés, a rü-
hösség, a sertésorbánéz és a sertésvész, míg a
keleti marhavész, a ragadós tüdőlob és juhhimlő,
a tenyészbenáság és a bivalyvész egyetlen eset-
ben sem kerültek észlelés alá.

A lépfene leginkább a Zala folyó mentéa, to-
vábbá a Kerka, Lendva és Kebele patak mentén
fekvő községekben lépett fel, s ezek közül is
leginkább azokban, a melyeknek legelőjük vagy
réjük árterületen fekszik. A védőoltások igény-
bevétele majdnem kivétel nélkül megszüntette
a további elhullásokat.

A veszettségi esetek száma a multhoz képest
jóval gyérült, amely körülmény minden bizony-
nyal legalább részben az erélyesen fogantatosított
óvintézkedéseknek köszönhető. Mindössze Nagy-
kanizsa és Zalaegerszeg r. t. városban, továbbá a
zalaszentgróthi járás két községében állapítottat
meg 1—1 esetben.

A takonykór csak egy községben fordult elő
behuzolás következtében, a beteg és a fertőzésre
gyanus lovak azonnali kiirtása a kór tovább-
terjedésének gátat vetett.

A ragadós száj- és körömfájás terjedését a
sümegei és tapolezai járásban, dacára az erélyes
védekezésnek, nem sikerült megakadályozni és
részben természetes, részben mesterséges fertőzés
következtében eme két járás csaknem egész
szarvasmarha állománya ment át a betegségen.
A tapolezai járásból a járvány átterjedt a keszt-
helyi járásnak amazzal határos néhány községébe,
azonban úgy e helyen, mint a zalaszentgróthi
járás Túrje községében, a hová a sümegei járás-
ból terjedt át, sikerült annak lokalizálása. Az
említettéken kívül még a kanizsai járás egyik
majorjába lett behuzolva Bihar vármegyéből
hozott tinókkal, s e helyütt még jelenleg is fen-
áll. A vármegye egyéb területei ezen betegsége-
től mentesek voltak.

A betegségben tulnyomó részben szarvasmar-
hák, míg sertések jóval kevesebb, juhok pedig
elenyészőleg csekély számban betegedtek meg.
A járvány jellege általában enyhe volt, mind-
össze 7 szarvasmarha hullott el (legnagyobb részt
szopós borjúk) és 15 szopós malac.

Az ivarszervi hólyagos kiütés csupán 7 kö-
zségben nyert megállapítást s mindegyikben csak
egyes udvarokra szorítkozott; lefolyása enyhe
volt.

A sertésorbánéz 9 járásban állapítottat meg,
nagyobb elterjedést azonban csak a paesai és a
tapolezai járásban nyert.

A sertésvész valamennyi járásban, valamint a
két r. t. városban is uralkodott, legerősebben
voltak fertőzve a kanizsai, az alsólendvai, a
novai, a paesai és a zalaegerszegi járasok.

Egyéb betegségek közül a lovak között az influ-

telő. Azt hiszi félek? Aztán meg itt a bálterem-
ben . . . igaz, jól elvagyunk rejtve, de . . .

És ajka alázatosan mosolygott, de szeméi
szögletében ott ujjongott az asszonyi győzelem
gunyos ördöge. Ákos már másodsor vette észre
e diadalmas lángot és büszke vére arcába is
esapott. Az asszony tovább beszélt.

— Édes Ákos, tanulja meg, hogy az igazi
férfi nem könyörög hanem lecsap, és agyoncsó-
kolja az előtte álló, meglepett asszonyt. De maga
még mindig a régi gyáva, középkori lovag . . .

A férfi elhalványult. Acélizmu tárt karjába
rettenetes erő szökkent. Szerette volna tépni,
rázni. Kedve volt, hogy üsse, verje, míg csak
el nem hallgat örökké ez a gunyos, szépmet-
szésű ajak. De a mint a saját erejét, fizikai fel-
sőbbiségét összemérte az előtte álló gyöngye te-
remtménnyel, — egy asszonnal — szörnyű erő-
feszítéssel erőt vett dühén, csupán végtelen meg-
vetéssel szölt:

— Igaza lehet Eliz. Egy ilyen kacér, üres-
lelkű asszony nem érdemli meg egy becsületen
férfi csókját. Nem kérem többé a magától . . .

Ezzel elrohant. Egy pere mulva hangosan esa-
pódott be a terem ajtaja. Bent vigan, ropogósan
járták a csárdást. Jókedve volt mindenkinek.
Az iszonyu zajban senki sem hallotta, hogy egy
pálmaleveles kis sarokban egy asszony halkán,
kétségbeesetten zokogta:

Ákos, édes . . . édes Ákos . . .

enza s a mirigykór, a szarvasmarhák között a gümőkór, a sercegő üszök s a járványos elvetítés, a juhok között a mételegkór fordultak elő nagyobb számban; a baromfiak koleraja és gregarinozisa is észleltetett néhány esetben.

Az állategészségrendőri intézmények működése kielégítő volt; e téren súlyosabb jellegű mulasztások vagy szabálytalanságok nem fordultak elő. Ezen intézmények állandó továbbfejlesztése és tökéletesítése a múlt félévben sem szünetelt; nevezetesen a marhahajtó utakról készített szabályrendelet tervezet, mely tárgyalás alatt van; továbbá a gyepmesteri intézmény egyöntetű szabályozása is tanulmányozás tárgyát képezte.

A vármegye területén levő 29 vasuti állatrakodó állomáson állatorvosi vizsgálat mellett fel s illetve lerakott összesen 28.782 darab állat (150 darabbal kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában); amely szám az egyes állatfajok szerint a következőképp oszlik meg:

1.308 darab ló, 14.741 darab szarvasmarha, 4.382 darab juh és kecske, 8.351 darab sertés.

Az apaállatok megvizsgálása s az 1904. évi fedezésre bejelentett magánmének felülvizsgálata befejeztetett.

A vármegye területén a földművelésügyi miniszter által engedélyezett 36 állami fedeztetési állomáson 120 mén lesz az 1904. évi fedeztetési időnyre kihelyezve.

A hasznos háziállatok járlati és kereskedelmi forgalmát illetően a múlt év augusztus hó 1-től december hó végéig kiadatott 50.428 darab 20 filléres, 34.677 darab 12 filléres és 26.781 darab 4 filléres járlati őrleap, melyekért összesen 13.318 K 08 fillér bélyegilleték szolgáltatott át a m. kir. adóhivataloknak.

A vármegye néppoktatásügyét illetően a tanuló kötelesek száma 79.340; ezek közül 6—12 éves fiú 27.566, 6—12 éves leány 27.840, 13—15 éves fiú 11.932, 13—15 éves leány 12.002. Vallásra nézve 73.856 r. kath., 8 gör. kath., 3 gör. keleti, 1.793 ev. ref., 1.362 ág. ev., 3 unitárius, 2.315 izraelita. Nyelvre nézve 19.167 magyar, 670 német, 10 tót, 55.337 horvát, 4.156 vend.

Tényleg iskolázott 66.152. Közülök elemi iskolába 24.933 fiú, 23.638 leány; általános iskolába 7.160 fiú, 6.759 leány; gazdasági ismétlő iskolába 651 fiú, 657 leány; iparos tanonciskolába 437 fiú; alsófokú kereskedelmi iskolába 68 fiú; felső népiskolába 27 fiú, 22 leány; polgári iskolába 474 fiú, 580 leány; felső kereskedelmi iskolába 26 fiú; középiskolába 814 fiú. Az iskolába járók közül 61.331 r. k., 7 gör. kath., 3 gör. keleti, 1.434 ev. ref., 1.187 ág. ev., 3 unitárius, 2.187 izr.; nyelvre nézve 51.255 magyar, 581 német, 10 tót, 10.795 horvát, 3.511 vend.

Van a vármegyében 430 elemi iskola, 2 felső nép- és 9 polgári iskola. Az elemi iskolák közül 46 állami, 66 községi, 269 r. k., 22 ev. ref., 17 ág. ev., 10 izr.; a felső népiskolák közül 1 állami, 1 községi; a polgári iskolák közül 8 állami, 1 r. k., jellegű. Iparos tanonciskola van 8, kereskedő tanonciskola 3. A kisdövénytelep ügyét 26 kisdövénytelep, 6 állandó gyermekmenedékház s 35 nyári menedékház szolgálja 6.053 kisdövénytelep gondozásával.

Van a vármegyében 747 tanító, akik közül 704 képesített, 43 nem képesített; 722 rendes, 25 segéd; 569 férfi, 175 nő.

Tanítói fizetés kiegészítéséhez 29 községi, 72 r. k., 10 ev. ref. és 12 ág. ev. iskola kap államsegélyt, míg évötödös korpótlék címén államsegélyben részesül 49 közs., 151 r. k., 12 ev. ref., 14 ág. ev., 8 izr. iskolánál működő tanító.

A törvényhatósági közuti szolgálatot illetően az 1903. év végén a törvényhatósági közuti hálozat 1.196,744 km.

Az 1903. évre előirányzott, a közigazgatási bizottság által a járási utibizottságok meghallgatása mellett szabályszerűen engedélyezett fedanyag szállítása, valamint az utifentartás keretében felmerült egyéb munkák, szállítások és építések általában a kellő időben fejeztettek be és a járási utibizottságok tagjainak közreműködése mellett felülvizsgáltattak.

Ezután a jelentés részletesen elősorolja az 1903. évben teljesített nevezetesebb új építéseket, javításokat, valamint egyéb utifentartási és építési munkákat, így az alkalmazásban levő 151 utkaparónak 1903. évi tevékenységét, a készpénzben fizetett segédnapzások által teljesített munkákat, valamint az átkeelési szaka-

szokon a községek által teljesített munkákat, az egyenes állami adót nem fizetők, azonban természetbeni utmunkákra 3 napi szolgalmánnyal vagy megfelelő megváltással kötelezett egyének által teljesített munkákat és azok pénzértékeit, valamint az utrendőri kihágásokat; végül közli az utadó alap jelenlegi állását, amely szerint 1903. július 31-én tartozás volt 474.808 K 08 f, melyből december végéig lefizettek 305.484 K 34 f-t s így december végén a hátrálék 169.323 K 74 f.

Az egyenes adó és hadmentességi díj állását illetően: a) egyenes adóban a hátrálékkal együtt esedékessé vált 1903. évben 3.927.620 K 06 f, melyből december végéig lefizettek 1.779.245 K 91 f-t s így december végén hátrálékban maradt 2.148.370 K 15 f.; b) hadmentességi díjban a tartozás volt 186.441 K 50 f, melyből december végéig lefizettek 38.636 K 55 f-t s így december végén hátrálékban maradt 147.804 K 95 f.

A pénzügyi adminisztráció terén fennakadás nincs; az egyenes adók összeirásai és kivetési előmunkálatai folyamatban vannak. Az 1903. évre előírt adók, kinestári követelések, valamint a vármegyei különféle pótdókok befizetési eredménye, a lefolyt gazdasági év silány volta, főleg azonban a törvényen kívüli állapot miatt kielégítőnek nem mondható.

A vármegye közgazdasági állapotát illetően a lefolyt félévben az időjárás augusztus havától kezdve egészen november hó közepéig általában kedvező volt a mezőgazdasági munkálatokra nézve. A eséplés jó időben végeztetett, a talaj előkészítése zavartalanul folyhatott, az őszi vetés korán fejeztetett be.

November hó közepétől azonban majdnem december hó végéig oly rendkívüli sok espadék esett, hogy heteken át szünetelt a mezei munka és pedig mindaddig, míg a bekövetkezett téli fagyok folytán a közlekedés ismét lehetővé vált. Ezen sok espadéknak tulajdonítható, hogy a Zala és Mura folyók mentén részint vízműlések, részint pedig az általajviz felemelkedése folytán rét és legelőterületek lettek elborítva, melyekre nézve ezen időszakban ezen víztömegek hátránnyal nem jártak.

Kellemetlenebb volt vármegyénk közeppjárására nézve a nyári száraz időben nagy mértékben elszaporodott mezei egerek pusztítása a korai vetésekben és lóhereszekben, a mely pusztítások csakis a kései sok esőzés folytán szünetek meg anélkül, hogy az egerek is végleg elpusztultak volna.

A kedvező időben befejezett őszi vetések mássutt szépen megbokrosodtak és erőteljes állapotban kerültek a téli időszakba és miután időközben elegendő hótakaróval is voltak ellátva, a fagyokkal sikeresebben megküzdehetnek.

A tavasziak alá szűkségelt őszi szántás is jobbra befejeztetett.

Az őszi időjárás megfelelő alakulásának köszönhetjük továbbá, hogy a jó termést adott tengeri kellemegel, míg a csak közép termést nyújtó burgonya szintén száraz állapotban kerülhetett be.

Nem kielégítő eredményeket láttunk a cukor és takarmányrépa beszedésénél, mely növények a kedvezőtlen tavaszi időjárás folytán jórészt aprók maradtak, rosszul sikerült a vármegye nagyobb részében a lóhermag termése, míg a kerti vetemények, babfélék, a búkkönyök, a kender és lenek kielégítő eredményt szolgáltattak.

Alapos panasz volt azonban az elmúlt félévben is a szőlő és gyümölcstermés silány voltára.

Míg gyümölcstermésünk most már 3 éven át rosszul sikerült és csakis a legvédelemben helyeken adott silány eredményt, addig a szőlőtermés részint az 1902/3. évi zord és kemény téli fagyoktól, részint a nyárelőtti sok espadék folytán fellépett peronosporától annyit szenvedett, hogy a termény mennyiségileg még az 1902. évi szűk esztendő eredménye mögött maradt. Minősége azonban általában amannál jobbnak nevezhető.

Az olaszbor beözönlése által gyakorolt árnyomás, a borfogyasztásra kirótt magas adótelek, részben az őszi időszakban elromlott hegyi utak állapota is kedvezőtlenek voltak a borárak alakulására nézve ezidén is olyannyira, hogy a csekély forgalom miatt pangó borárak nem állanak arányban a felújítások folytán felszaporodott előállítás költségekkel szemben.

Az állattartásra nézve kedvező viszonyok voltak a múlt év második szakaszában is.

A sarjatermés jól sikerült, a lóher második kaszálása is kielégítő volt, egyedül az őszi

takarmányok termése volt hiányos, a legelő és réti legelők is az enyhe őszi időszakban hosszú időig voltak kihasználhatók; mely körülmények összevetve a múlt év első felében uralkodó jó takarmány-termési eredményekkel, azt engedik reményleni, hogy a teletetés vármegyénkben semminemű nagyobb nehézségekkel nem fog járni.

Miután pedig az állatok és állati termékek értékesítése általában kedvező körülmények közt bonyolítottatott le, a belterjesebb állattenyésztésre való átmenet ismét előre lett mozdítva.

Kedvező jelenségnek nevezhető vármegyénkben különösen kiszagdáink azon törekvése, hogy jobb anyag tenyésztésének felkarolása által igyekezzenek valóságos gazdasági helyzetükön javítani, — a mely igyekezetenél segítségükre fog lenni a tejszövetkezetek felkarolása is, melyek ügybuzgó gazdák kezdeményezésére, vármegyénkben is, az elmúlt évben örvendetesen szaporodtak.

Es éppen az állattenyésztés és az értékesítési viszonyok fellendülésének köszönhetjük első sorban a múlt évben azon körülményt, hogy a még tulságosan el nem adódott gazdák némileg megküzdhettek a mostoha megélhetési viszonyokkal, mely utóbbi viszonyok javulására, sajnos, a jó közép termés után észlelt alacsony gabona árak, — nemkülönben a még csak tőrhetőnek sem nevezhető szőlőtermési eredmények vajmi keveset segídezhettek.

Munkáshiány a múlt évben csak elenyésző mérvben és munkatorlódások idején volt rövid időszakokban észlelhető vármegyénk területén és szerencsére a kivándorlás is csak oly szűk korlátok közt mozgott, a melyek még eltűrhető jelenségeknek nevezhetők.

A személy- és vagyonbiztonság súlyosabb természetű büncselekménnyel megzavarva nem lett; az előfordult kisebb büncselekek tettesei ellen a kellő eljárás folyamatba tétetett.

Fordultak még elő a vármegye egész területén apróbb lopási és tolvajlasi esetek, tettesei azonban legnagyobbbrészt kinyomozva az illetékes hatóságoknak átadattak.

A múlt évi augusztus hó 1-től december hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 97 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték, a hivatalos kárifelvételi jegyzőkönyvek szerint, 131.026 koronát tett ki, biztosítás által megtérült 79922 korona s így a biztosítatlanul szenvedett kár 51.104 korona.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 28 esetben gondatlanság, 11 esetben gyújtogatás, 4 esetben villámcsapás és 54 esetben kideríthetetlen volt.

Ismét egy új egyesület.

A közönség sokszor méltán tör ki az egyesületek ellen, amelyek a jótékonyagra s egyéb társadalmi célok szolgálatára hivatkozva adóztatják meg a publikumot. S ez a társadalmi adó ma már nem is jelentéktelen. Szerényebb jövődelmü ember nagyon megérzi annak a súlyát és pedig gyakran anélkül, hogy bármilyen ellenszolgáltatást kapna, vagy a közjótékonyág ügyét előbbre vinné.

A kaszinóknak, olvasó köröknek, jótékonyági egyesületeknek tagjává kell hogy legyen mindenki, aki társadalmi elismertetésre tart számot. A tagsági kötelezettség majdnem olyan társadalmi kényszer mint a párbaj. Kiállni kellemetlen, ki nem állni dehonosztaló.

A társadalmi célok és közjótékonyág buzgó szolgálata közben azután egyszerre csak azt vesszük észre, hogy egy esomó felesleges egyesületünk, egy esomó felesleges kényszerkiadásunk van. Ennek a következménye azután az, hogy amikor egy igazán üdvös, humánus egyesület akar létesülni, a közönség, sőt maguk a közvetlenül érdekelték is hidegen maradnak, félnek, vonakodnak. Először mindenki sikert akar látni s elfelejti azt, hogy a siker előfeltétele éppen az erők tömörítésében áll.

Egyik előbbi számunkban ismertettük a „Zalavármegyei köztisztviselők segítő egyesületé”-nek előjátékát és közöltük az alapszabályok tervezetét. Ezekből meggyőződhetünk mindenki, hogy nem egy felesleges új egyesület létrehozásán fáradoztak, akik az eszmét felvetették. Nem azért akarták a köztisztviselőket egy táborba gyűjteni, hogy a haszontalan pampolásnak és kielégíthetlen ambícióknak az elnöki, alelnöki és egyéb tisztségekkel új teret nyissanak. Egymáson, különösen a sors által sujtott társaikon akartak

segíteni. Az volt a cél, hogy a végső szükség nyomorúságának enyhítésére alapot teremtsenek; hogy egymás mellé állva, egyesült erővel szintén részt vehessenek abban a gazdasági harcban, amely körülöttük folyik s ne legyenek mindig és folytonosan védtelenül kiszolgáltatva más érdekesoportoknak.

Mindenki tudja, hogy ma legnehezebb annak megélni, aki kizárólag munkabérből él s aki minden szükségletét készpénz árán, napról-napra, kicsinyben kénytelen fedezni. Senki sem tagadja, hogy a legnehezebben tud magán segíteni az, akinek minden tőkéje, hipotékája a munkaerejéből, munkájának béréből áll; akiről tehát a boldog vagyonosok azt mondhatják, hogy semmi-jük sincs.

A gazdasági harc érdekesoportokká különítette el az embereket. Egyik érdekesoport sem hajlandó a másik kedvéért áldozatokat hozni a saját jószántából. Azokat ki kell küzdeni. Szervezkedésre csak szervezkedéssel lehet válaszolni.

Szervezkedés folyik mindenütt, amelynek alapja, jelszava, célja az önségély, erők összegyűjtése, a bajok megosztása. Szervezkedik a kisgazda, az iparos, a gyárimunkás, a kereskedő, a tőke. A gazdasági harc ezekre nézve aktív küzdelem, amelynek üdvös eredményeit önmaguk élvezhetik, káros következményei azonban nagyrésztben mindnyájunkra vissza esnek. A leggyengébbet összezúzzák, az erősebbet csak meggyöngítik. Aki teheti, védje magát. Ha másképp nem tudja, legalább ossza meg a terheket.

Szükséges társadalmi és gazdasági okokból egyaránt, hogy a tisztviselők is szervezkedjenek. Nem azért, hogy kongresszusokat tartsanak és fenyegetve, vagy kérelmezve örökké az államot ostromolják, hanem hogy ott, ahol lehet, egymáson segítsenek, társadalmi és gazdasági érdekeiket megvédelmezzék.

Ezeket célozta az egyesület, amelynek mozgató tényezői a múlt héten népes értekezlet tartottak a vármegyeházán.

Az egyesület iránt azonban az érdekeltek nem tanúsítanak kellő érdeklődést. Ugy látszik, nem akarják annak nagy horderejét elismerni. 70—80 taggal a célt elérni nem lehet. Hanem ha tagja lenne annak minden köztisztviselő, a falusi tanfőtől és jegyzőtől kezdve a legmagasabb fokig, akkor nagyon sok elhagyatott, sorsüldözött ember, özvegy, árva megérezné annak áldásait s minden tag olyan előnyökben részesülhetne, amelyeket csak egyesült erővel lehet biztosítani.

Ha a szatócok közös érdekéről van szó, megmozdul egy egész tábor. Megmozdulnak a milliomosok is. Mikor a hivatalok apró existenciáiról van szó, akkor esend van körös-körül, sőt a tekintetes urak hallgatnak legmélyebben.

Segíts magadon, az Isten is megsegít.

A zalaegerszegi takarékpénztár közgyűlése.

A zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaság 35-ik évi rendes közgyűlését Hajik István intézeti elnök elnöklésével január hó 30-án tartotta.

Elnök a megjelent részvényeseket üdvözlővén, a közgyűlést megnyitja s jelenti, hogy 22 részvényes 62 szavazati joggal van képviselve, minélfogva a közgyűlés határozatképes.

A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Lányi Kálmán és Schwarcz Mór részvényesek kérték fel.

A közgyűlés az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az 1903. évi üzleteredményről szóló jelentését tudomásul vette.

A bemutatott zárószámadást a közgyűlés elfogadta s az 54.137 K 25 f tiszta nyeresemény felosztására nézve az igazgatóság javaslatához képest elhatározta, hogy tartalékalapra 3.213 K 72 f-t, külön tartalékalapra 642 K 74 f-t, az elnökség, felügyelő- és számvizsgáló bizottság jutalomdíjaira 5.784 K 62 f-t, 400 darab részvényre kamat- és osztalékképpen részvényenként 70 koronát számítva, 38.000 K-t fordít; míg a megmaradó 16.496 K 13 f-ből a gyakornokok és szolga jutalmazására 480 K-t, jótékony célra az év közben kiadott 243 K-án felül 500 K-t, a ház értékének leírására 2.357 K 60 f-t, a tartalékalap rendkívüli gyarapítására 3.158 K 53 f-t fordítanak, 10.000 K-t pedig az 1904. évi nyeresémszámlára visznek át.

A jótékony célra fordítandó 500 K-ból a népkonyhának, nőegyletnek, tüzoltó egyletnek 70—70, a karácsonyfa egyletnek, chanuka egyletnek,

kenyér egyletnek, betegsegélyző egyletnek 40—40, közkórháznak orvosi műszerekre 30, felső kereskedelmi iskolai önképző körnek, főgimnáziumi szegény tanulók segélyezésére, iparos tanoncok ösztöndíjára, kereskedő tanonciskolai tanulók ösztöndíjaira, szegény elemi iskolás tanulóknak tanszerekre 20—20 koronát adnak.

A közgyűlés az igazgatóság azon intézkedését, hogy Neumann Albert könyvelőnek fizetését 1904. január 1-től 1.400 K-val és megfelelő nyugdíj igénytel rendszeresítette, továbbá hogy Shmiliár Endre pénztáros évi rendes fizetése 1904. január 1-től 200 K emeléssel 1.400 K-ban állapították meg, továbbá hogy Sipos Ernő és Klein Dezső gyakornokok 1904. január 1-től kezdve fejenként havi 50 K díjat kapjanak, elfogadta.

Végül a közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak az 1903-ik üzletére vonatkozó eredményes működésére nézve elismerésének nyilvánítása mellett — a felmentvényt megadta.

Indítvány nem adatván be, elnök a közgyűlést bezárta.

Az iparosok estélye.

A zalaegerszegi ipartestület s az iparos ifjuság önképzőköre február 1-én tartotta farsangi mulatságát a „Korona” szálloda kaszinói helyiségeiben.

Az estélyt sikerült hangverseny vezette be, amelynek sikerült, ügyes számai másfél óráig szórakoztatták a közönséget.

A nagyterem szorongásig megtelt. A közönség nagy része állva volt kénytelen végighallgatni a műsort. Ekkora hallgatóságot ritkán látott együtt a „Korona” szálloda.

A terem nyugoti oldalán felállított emelvény mellé kitéríték az ipartestület s az ifjusági egyület zászlóit. Ez volt az összes de hangulatos díszítés.

Először Czukelter Lajos joghallgató operette áriákat énekelt Bubiés Tivadar megyei aljegyző zongorakísérete mellett. Czukelter kitérítő hangja és rutinja, valamint a precíz kíséret valódi műélvezetet nyújtottak.

Ezután Horváth Mariska kisasszony adott elő egy kedves monológot. A szöveg vonzó voltát fokozta az előadás naiv közvetlensége.

Majd ismét Czukelter Lajos énekelt magyar dalokat és kuruc nótákat; ezután pedig Bubiés Tivadar játszott el mesterileg néhány magyar darabot, amelyeket a közönség zajosan megújrázott.

Dr. Csák Károly egy humoros történetet olvasott fel.

Zsilinszky Irma kisasszony cimbalomszólója következett. Érzéssel, kifogástalan technikával adott elő néhány magyar dalt. A közönség nem engedte el a ráadást sem az igazi magyaros zenéből.

Pitos Annuska kisasszony és Tislér József egy párjelenetet adtak elő. A szerelmes bakfis és a kuzinja olyan hű másolatban jelentek meg az emelvényen, mintha nem is százakra menő közönség előtt, hanem otthon a tanulószobában beszélgettek volna.

Végül Balaton Sándor, a program szentlelke, a műkedvelők céhmestere kuplékat énekelt. A helyi vonatkozású versek kacajt keltettek s Balatonnak szuszofgyásig énekelnie kellett, míg csak igazán el nem fogyott a nóta.

A műsor után gyorsan elszedték az emelvényt, kihordták a székeket s akinek hely jutott, elhelyezkedett a buffetben, a fiatalság pedig megpróbált táncolni. De annyira tele volt a terem, hogy mozdulni is alig lehetett. A mamákat először össze kellett préselni a fal mellé, az öreg urakat kizuszkolni s akkor lehetett csak — életveszedelemmel — megpróbálkozni a táncol.

Reggel hat óraker még észre se lehetett venni, hogy valaki hiányzik.

Jó kedvvel, a legvidámabb hangulatban együtt maradt a társaság kivilágos kivirradtig.

Az anyagi eredmény nem maradt az erkölcsi mögött.

Az összes bevétel 542 K, kiadás 178 K 18 f, így a tisztta bevétel 363 K 84 f volt.

Felülfizettek: Baly Béla, Breisach Sámul, Cságyoly Ferenc (Henyé), Schütz Sándor és fia 4—4 K, dr. Klein Lajos 3.80 f, Kummer Gyula, Szakály István, Tivolt János s Várhidy Lajos

polgármester 3—3 K. Klein Jakab, Mausz Ferenc, Mérő Géza, Weisz Ármin 2.80—2.80 f. Ábrahám Szilveszter, Csentericz Béla, Fischer Mór, Hauk Ferenc, Hajmágy Imre, Hoffmann Frigyes, Illés Elek, Janzso Sándor, Krosetz Gyula, Krosetz István, Morandini Tamás, Papp Alajos, Pál József, Schmidt Győző, Schmidt József, ifj. Schuffenhauer Frigyes, Stefanecz József, Weiser és Pollák 2—2 K. Farkas László, Horváth Károly, Neufeld Izidor, Scheier Samu, Skublies Zsigmond 1.80—1.80 f. Czukelter Lajos, Heinecz János, Lusker János, Pataky Lajos 1.60—1.60 f. Dergács Károly, Eisner József, Fülöp János, Halász Vilmos, Juhász Lajos, ifj. Slemmer Károly, Szabó Lajos, Szakonyi József, Varga Gyula, Vértesi Károly 1—1 K. Baumgartner Lajos, Bekes István, Bódy József, Bölesföldy János, Dergács Gyula, Eklér József, Erdős Gyula, Garai Lipót, Gombás István, Göndöcs Antal, Heinrich Pál, Horváth Béla, Horváth Győző, Kaiser Albert, Karczag Béla, Krausz József, Lakatos István, Morandini Arisztold, Mentés György, B. Nagy László, N. N., N. N., Németh Gábor, Práger Odön, Rechnitzer Sándor, dr. Rosenthal Jenő, Rosenthal Gyula, Rosenberg Rezső, ifj. Rutics Béla, Singer Miksa, Wapper Ignác, Weisz Tivadar, L. Gy. 80—80 f. Ifj. Horváth Jenő, Lendvay Balázs 60—60 f. Lendvay Pál, Nagy Gyula, Schwarcz Mór sütő, özv. Varga Mihályné 50—50 f. Antal Béla, Engelhardt Sándor, Fehér Flórián, Horváth Lajos, Hochberger László, Kohn Dávid, Lendl Gyula, Lendvay László, Medvéssy József, Schlesinger Gusztáv, Szegő Manó 40—40 fillér.

Jelen voltak: *Asszonyok*: Antal Béláné, Ábrahám Szilveszterné, Ángyám Jánosné, Balaton Sándorné, dr. Csák Károlyné, Cseresnyés Lászlóné, Dergács Károlyné, Fürst Samuné, Godfinger Dezsóné, Göndöcs Antalné, ifj. Horváth Jenőné, Horváth Károlyné, Horváth Ferencné, Horváth Béláné, Hajmágy Istvánné, dr. Jámbor Mártonné, Jeney Mihályné, Jádó Károlyné, Klosovszky Ernőné, Krosetz Istvánné, Kaszás Kálmánné, Kraxner Jánosné, Lusker Jánosné, Léránt Jánosné, Lónyay Pálné, Medvéssy Józsefné, Morandini Tamásné, özv. Maksáné, Miszori Kálmánné, Nagy Lászlóné, Pintér Gergelyné, Pfeffer Henrikné, Szláby Józsefné, Szakonyi Józsefné, Tölly Istvánné, Tornósy Mátyásné, Varga Györgyné, Varga Gyuláné, Varga Vilmosné, Várhidy Lajosné, Zsilinszky Sándorné.

Leányok: Baumgartner Ilus, Cseresnyés Vilma, Engelhart Mari, Fitos Anna, Gruber Mari, Horváth Mari, Horváth nővérek, Hajmágy Ilon, Hartl nővérek, Hegedüs Pepica, Lendvay Lujza, Lónyay Ilonka, Lakies nővérek, Medvéssy Szidi, Molnár Mariska, Miszory Teresi, Mádló Ilonka, Pintér nővérek, Pausa Mari, Róka nővérek, Rozner Szidi, Stern Mari, Szláby Mariska, Szakonyi Anna, Sável Lujza, Spiegel Gizi, Tornósy nővérek, Tölly Örsze, Varga Vilma, Viola nővérek, Zsilinszky Irma.

Az első négyest 60 pár táncolta.

Karcolatok.

Ne haragudj rám, jámbor és türelmes olvasóm, hogy még mindig a farsangról beszélek. Farsangi témám van most bőven, a többi máskorra tartogatom. Mert a témával is spórolnom kell. A vidéki újságiróbból hamar kifogy a szusz, amint a vidéki életből a pezsgő frissesség. Álmos életnek álmos a krónikása; a szürke napoknak szürke a története.

De most farsang van s csak nappal vagyunk álmosak. Estére kelve megszállja a lelkeket a farsangi hangulat. Ilyenkor beköltözik közénk is a lámpaláz. Nem az a fajta, amelyik a közönség előtt fogja el a hangverseny műsoraira tüzőtt műkedvelőket, hanem amely felvillanyozza az embert a legelső lámpa kigyultakor.

A heteket végig bálozó, hosszú éjszakákat végig lumpoló ifju minden reggel szent fogadalmat tesz a szolid életre. Filiszter akar lenni minden áron. De mikor kigyulnak az utcai lámpák s a kávéházak ablakai mint fényes szemek villognak bele a homályba, vége az önuralomnak. A megszokás, a lámpaláz viszi az embert az éjszakák utjaira.

A vér, a vér! Ha egyszer lázas forgásnak indult, nem állítja meg azt más, mint — a szent házasság. A filiszterre vált társadalmi oszlop azután csak roskad, kopik, fakul. Lassan, esen-

desen, észrevétlenül béke költözik a szivbe, ráül az agyra egy esodálatosan jóleső tompulás. Érz, tudja az ember, hogy atomonként vesz belőle valami, mint mikor a kebelel korszából észrevétlenül szivárog ki a víz; érzi, hogy esendesen butul, fű nő a fején, a féktelen jókedv elpárolog, csak egy esodásan fényes derű marad a helyén; olyan, mint forró nyári napon az áthevült, lomha levegő.

De mikor ez a lomhaság, ez a fogyás, esendes pusztulás olyan jól esik az embernek. Mintha parányonként visszaadná a férfi az életnek azt, amit a mohó ifju elrabolt s az a jóleső megnyugvás támad a nyomán, amit a tolvaj érez, mikor a lopott portékát visszaadja.

A farsang azonban kiugrasztja a jó filisztert ebből a lomha, jóleső érzésből és befogja szeke-rebe a vénülő embert is a világon diadalmasan végigrohogó Carneval.

Sokszor megy az ember jókedvéből, sokszor kényszerűségből, de megy. Egy pár hét múlva kapkod a térdéhez, nyomogatja a fejét, émelve a gyomra és éjszakánként vad bivalyokkal álmodik.

Hiába tagadjuk, öregszünk. Egy kis muzsika, egy kis szesz megtaszigálja az emberben a vért, de másnap bambán gondol az idők múlására s felsóhajt: Eheu fugaces labuntur anni.

Csak rövid farsangot ne eszelve ki a kalendárium csinál.

Minden hétre két multság jut. Akármilyen rövid a farsang, a rendes programnak le kell fogyni. Mert ha egy multság elmarad, már nem multhatott minden család. Egyik csak ide, a másik csak amoda mehet. Egyiket itt nézik ferde szemmel, a másikat amott.

Csak a fiatal ember, különösen a házasiandó kapos mindenütt.

Az idén azonban nagyon kevés házasságot közvetített Carneval öfensége. Csak Novában történt meg az a hallatlan eset, hogy negyvennyolc óráig tartó bál alatt négy eljegyzésre történt kötelező (?) ígért.

Világrecord!

De vigyázz Nova, világhirre vergődöl. A legközelebbi bálon annyi leány lesz (husz évestől felfelé), hogy vendégszerető falaid közé nem tudod befogadni.

Jó lesz redutot építeni.

* * *

Egyike a legelsőrendű multságoknak a bankett. A szó idegen, csináltak tehát helyette magyart. Közébcédnek mondatik az a bankett, amelyért közönségesen fizetni kell, ellenben díszbédnek nevezetik az a bankett, amelyért nem kell fizetni, ámátor nem családi asztalok mellett, hanem közhasználatra szánt éttermekben folyik le.

De nemesak a szó, hanem az intézmény is idegen. A régi világban a magyarok áldomást ittanak, de nem ismerték a közébcéd és díszbéd mai formáját.

Nos tehát az intézményt is megmagyarosítottuk. Elfogadtuk az idegen szokást, hogy közébcédet eszünk, de azután csinálunk belőle magnum áldomást. A szertartásos állapotot csak kibírjuk valahogyan egy darabig (amíg az öregek és a tekintélyek jelen vannak), de azután már következik az ősi szokás.

Es bizony így volt az első bankett óta mindenkor és így leszen unokáinak korában is. Így vlt a legutóbbi nagy díszbéd után is, amelyen új főispánunk vendégtelt meg vagy négyszáz embert.

A vármegye legtávolabbi részéből is sereglett a sok ur Egerszegrre s a szeretetreméltó házigazda arca annál vidámabb lett, minél többen ültek a dusan terített asztalok mellé.

Mennyi vendég, és minő lukullusi lakoma.

De meg is feleltünk neki emberül. Mikor a felső termekben már körüljárt a tál, az alsó étteremben még mindig öszébb szorongatták az asztalokat, hogy a későn érkezetteknek is jusson hely.

Egy jóképű magyar tétován nézett ide s tova. Keritettek neki széket s egy fiatal megyei ur maga mellé tuszkolta a földit.

Megköszönte és leült. Azután ettek és beszélgettek. A hálnál azt mondja urambátyám:

— Hej uramöcsém, ez ám jó portéka. Micsoda állatból vágják ezt a nagy szeletet. Talán tengeri borjú?

— Nem biz a, hanem tok.

— Tok? Hát ez az a tok? No a feleségem

emeleti, hogy egyszer evett már ilyen halat, aminél kitünőbb nincs a világon. Egy falatot viszek neki.

Az öreg elővett a magyar nadrág hajtókája alól három darab „Egyetértést“, kivett öt szelet tokot és bepakolta.

A vaddisznóval meg a vesepecsenyével sem eselkedett különben.

— Hát tudja tekintetes uramöcsém, a fiam még sohasem evett vaddisznóhust. Annak viszem.

A tirolrétesből, meg a zsardinettóból az unokái részére tarisznyázott s egy üveg vörös bort is beletett a zsebébe.

A szomszédai jól mulattak az öreg magyarágatásán, hogy az otthon valók közül kinek mit szánt.

Elfogyott az ebéd, elfogyott az Egyetértés is, meg az üres zseb is. Urambátyám készülődött.

— Szomszéd uram — mondja neki a szomszédja — valamit elfelejtett. Kár volt bádog zsebet nem csináltatni. Akkor levest is vihett volna haza.

— Hó, még szivarja sines — mondja a másik.

A szolgák havannákat hordoztak körül. Egy szemközt ülő ur belemarkolt a skatulyába. Nagyot nézett rá a magyar s mikor a dobozt elébe tartották, ki vett egy galléros cigárót és rágyújtott. Biztatták, hogy vegyen még a drága portékából.

— De már azt nem teszem, urak — mondja.

— Cukmist hazavinni dukál, mert ha vendégségben vagyok, a zseembe is gyömöszölök az otthonvalókéért. De már szívtam, azt nem lopok.

— Hová való legyen urambátyám? — kérdik az öreget.

— Messziről gyüttem én kérem. Véletlenül itt akadt dolgom. Soha se láttam én még installációt, gondoltam megnézem. A méltóságos urnak mondják meg, hogy köszönöm az ebédet. Istennek ajánlom a tekintetes urakat.

Hírek.

† Kovács Károly. Részvétellel vettük a hírt, hogy Kovács Károly ügyvéd Zalaegerszegen e hó 5-én 65 éves korában meghalt.

Zalaegerszeg város történetében Kovács Károly neve egy korszakot jelent. Ő vezette ezt a várost a modern haladás útjaira; ugyszólván az ő tevékenysége folytán lett a kisközségből város.

Somogy megyei ember volt s mint fiatal ügyvéd telepedett le Zalaegerszegen; de lelkiének egész erejével szerette ezt a várost, amelynek életét szentelte.

Mint ügyvédnek példátlan népszerűsége volt. Irodájába tödult a nép. Nagy elfoglaltsága mellett is talált azonban időt a közügyekben való részvételre. Első sorban megalapította és felvirágoztatta a tűzoltó egyletet, amely hálából örökös főparancsnokává választotta. Később erősen igazgott amellett, hogy Zalaegerszeg község alakuljon át rendezett tanácsú várossá. Az átalakuláskor lemondott az ügyvédkedésről s a városnak első polgármestere lett. És hivataloskodása alatt megváltozott Zalaegerszegnek nemesak külső képe, hanem kulturális és gazdasági élete is. A polgármester nagy koncepcióju s a messze jövőre kiható tervei alapján egyik intézmény a másik után létesült, amelyek nagy áldozatokat követeltek ugyan, de a várost kiemelték elmaradottságából.

Kovács Károly később szembaja miatt otthagya állását s újra ügyvédkedett. Néhány év előtt teljesen megvakult s azóta visszavonulva élt.

Legyen a város hálás emlékeztetére iránt. A temetés ma délután 4 órakor lesz.

A család a következő gyászjelentést boesáította ki:

Özv. Kovács Károlyné maga, valamint gyermekei Bella özv. Fehér Józsefné; Magda, Vágó Jánosné; unokái: Vágó Mariska, Bella és Janika; veje: Vágó János; anyósa: özv. Tahy Rozália és a széleskörű rokonság nevében is mély fájdalommal tudatják szerető férj, atya, nagyatyja, após és vőnek Kovács Károly ügyvéd, Zalaegerszeg város volt első polgármestere, a zalaegerszegi önk. tűzoltó egyesület megalapítója és örökös tisztb. főparancsnokának nehéz szenvedés után életének 65-ik, boldog házasságának 31-ik évében f. hó 5-én d. u. 5 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 7-én délután 4 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig

f. hó 8-án délelőtt 9 órakor fog az Urnak bemutatni. Zalaegerszegen, 1904. évi február hó 5-én. Könnýű legyen neki a hant!

Házasság A következő értesítést kaptuk Unterwéger Péter és neje nemespodragyi podragyi Kozis Krisztina örömmel tudatják leányuknak Irenének, Skublics Imrével, néhai bessenyői és velikei Skublics Sándor és neje néhai Sambuchi Emilia fiával, 1904. február 6-án a békési róm. kath. temploman leendő egybekelését. — Bessenyői és velikei Skublics Imre örömmel tudatja Unterwéger Irenevel, Unterwéger Péter és neje nemespodragyi podragyi Kozis Krisztina leányával, 1904. február 6-án a békési róm. kath. templomban leendő egybekelését. Békés Földvár, 1904. február hó.

Eljegyzés. Berger József zalaegerszegi kereskedő eljegyezte Neuherr Jenny kisasszonyt, özv. Neuherr Jakabné soproni lakos leányát.

Az irodalmi és művészeti kör alakuló közgyűlése. Mult számunkban megemlékeztünk arról, hogy Zalaegerszegen irodalmi és művészeti kör megalakításán fáradozik az irodalom és művészet néhány lelkes híve. Mult vasárnap a városházán népes értekezlet volt, amely a megalakulás alapelveit megállapította és szűkebb bizottságot küldött ki az alapszabályok kidolgozása végett. A bizottság az alapszabály tervezetét elkészítette s február 7-én d. e. 11 órára a városháza nagytermében alakuló közgyűlést hívott össze. A körnek tagja lehet minden feddhetetlen férfi és nő. A tagsági díj negyedévenként 1 K. A célja az irodalom és művészet pártolása s a társadalmi élet növelésének emelése. Ennek elérésére zenekar és dalárda szervezése, hangversenyek és felolvasások rendezése van tervbe véve.

A zalaegerszegi nőgyűlés, mely egész éven át nem hallat magáról, esendiben végezvén áldásos munkáját, január 31-én tartotta jól látogatott tisztújító közgyűlést Gráner Gézáné elnökle alatt. A pénztáros jelentéséből kitünik, hogy az elmúlt évben 2400 korona készpénzgelélynél többet osztott ki az egylet. A közgyűlés köszönettel fogadta Gráner Ignácé szül. Deutsch Paula zágrábi lakos kétszáz koronás alapítványának kezelését, melynek kamatai az alapítólevél értelmében évenként egy keresztény és egy izr. szegény asszony között egyenlő arányban osztandók fel. Weisz Ignácé indítványára a közgyűlés köszönetet szavaz dr. Fürst Béláné és dr. Halász Miksánénak, akik úgy tekintélyes összegű készpénz, valamint új tagok gyűjtésével kitüntették magukat. A tárgysorozat utolsó pontja a tisztújítás, Deutsch Betti korelnöksége alatt történt meg. Dr. Graner Adolfné, Pfeiffer Henrikné és a titkárból álló szavazatszedő bizottság összeszámlálván a szavazatokat: elnök lett Gráner Gézáné, alelnök Rechnitzer Miksáné, pénztáros Weisz Tivadarné, titkár Berger József, a választmány tiszteletbeli tagjai Engelsmann Izraelné és dr. Mangin Károlyné, választmányi tagok: Csillag Miksáné, Deutsch Betti, Fischer Lászlóné, Fischer Pálné, Dr. Fürst Béláné, Fürst Sándorné, Goldner Jánosné, Dr. Graner Mihályné, Dr. Graner Adolfné, Gyarmati Vilmosné, Dr. Halász Miksáné, Hazai Adolfné, Heinrich Vilmosné, Dr. Isó Jánosné, Dr. Jámor Mártonné, Komin Julia, Dr. Obersohn Mórné, Rechnitz Éva, Rosenberg Zsigmondné, Dr. Rosenthal Jenőné, Rosenthal Gyuláné, Schwarz Mórné, Schütz Sándorné, Tahy Rozália, Weinberger Jakabné. Számvizsgálók Kreisler Miksa, Weisz Ede.

A göcseji nagy bál. Január 31-én tartotta a novai társaskör sikerült bálját. Elmondhatjuk, hogy e bál igazán sikerült, mert nemesak az anyagi eredmény volt igen szép, hanem az erkölcsi is. Jól mulatott mindenki. A göcseji urak rácafoltak arra a régi közmondásra, hogy a bál este beáll — reggelig áll, mert bizony annak csak gyertyaszentelő napja vetett véget. A hölgyek reggel 7 óra után lassan eloszlottak, de a jókedvű fiatalság együtt maradt egész nap. Estefelé pedig a helybeli hölgyek jó részét vig muzikaszóval kísérték vissza és folyt tovább a bál, még emelkedettebb hangulatban és kedvvel másik éjjel is egész a hajnali órákig. Így a bál két éjjel tartott!

Ugy hírlk, hogy ez volt a vármegyében a legsikerültebb bál — eljegyzések dolgában is, mert nem kevesebb, mint négy ifju pár fogja azt folytatni holtomiglan holtáiglan. Kívánunk sok boldogságot az új pároknak, kiknek örökké emlékeztetés lesz a novai bál!

A négyeseket 36 pár táncolta. Jelen voltak

Asszonyok: Ács Jánosné, Berényi Miklósné, Brüll Dezsőné, Farkas Istvánné, Farkasovszky Endréné, Fischer Gedeonné, Höhn Béláné, Imreh Antalné, Klasses Istvánné, Kunstnig Antalné, Martincsevics Ferenéné, Martincsevics Istvánné, Mayer Istvánné, Persay Gyuláné, Puly Gáborné, dr. Székely Józsefné és Thury Pálné.

Leányok: Berényi Gizike és Micike, Brüll Erzsike, Csizmazia Györgyike, Farkas Bella, Fazekas Vilma, Fülöp Vilma, Gutmann Jenny, Haliarszky Lujza, Heisenberger Frida, Hoffmann Henriette, Iher Stefike, Imreh Katika, Kis Erzsike, Kovács Josefín, Kozma Micike, Malek Karolin, Petánovics Anna, Puly Etelka, Rosenberg Rózsika, Somossy Ilonka és Szabó Janka.

Felülfizettek: herceg Sulkovszky Viktor 4 K, dr. Augustinovic Nándor, Imreh Antal 3—3 K. Farkas Béla, Farkas István, Farkasovszky Endre, Fischer Gedeon, Heisenberger Ferenc, Hoffmann Henrik, Horváth Gyula, Höhn Béla, Kazár Manó, Kozma Mór, Kukorely Ferenc, Kunstnig Antal, Martincsevics Ferenc, Mayer István, Nemes György, Pákozdy György, Persay Gyula, Puly Gábor, Rosenberg Zsigmond, dr. Székely József, Veszprémi Gyula 2—2 K. Ács János, Bezeredy István, Brüll Dezső, Eppinger Izsó, Goricsanez József, Gutmann Gyula, Haliarszky Lajos, Iher István, Klasses Istvánné, Malek Károly, Martincsevics István, Máté Elek, Thury Pál 1—1 K.

Bevétel 210 K, **kiadás** 106.40 K. Tiszta jövedeleme a könyvtár javára 103.60 korona.

Fogadják a szíves résztvevők és felülfizetők ez uton is a társaskör meleg köszönetét.

A sümegvidéki vöröskereszt egylet fiók-pénztárának kimutatása az 1903. évről: *bevételek:* pénztárárhoz 1902. évről 1.369 K 23 f, tagsági díjakból 138 K, kamatok 66 K 02 f, kötések esték jövedelme 83 K 47 f, a sümegi takarékpénztár adománya 70 K, Paár Istvánné adománya 10 K = 1.736 K 72 f. *Kiadás:* tagsági díjból 40% = 55 K 70 f Budapestre küldött, évi közlöny 3 K, nyomtatvány 6 K, szolgál díjazása 10 K, szegény iskolás gyermekek részére 34 pár csizma 168 K, 36 betegnek segély 118 K, pénzkészlet 1.376 K 52 f = 1.736 K 72 f. — A választmány pénztárának kimutatása: *Bevételek:* Mult évi áthozatal 2.417 K 76 f, Kálesics Ivánné alapító tagdíja 40 K, Wittmann Paula alapító tagdíja 40 K, 69 tag után 40% 55 K 20 f, kamat 109 K 82 f = 2.658 K 78 f. *Kiadás:* Alapítványi tagdíj 80 K, 69 tagdíj után 40% 55 K 20 f, pénzkészlet 2.523 K 58 f = 2.658 K 78 f.

Köszönet. A zalaegerszegi takarékpénztár 40. koronát küldött a karácsonyfa egylet részére. Az adományért köszönetet mond az egylet elnöke. — A zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága folyó évi február hó 3-án a zalaegerszegi állami elemi és az iparos tanoniskola szegénysorsu tanulói tanszereire 20—20, összesen 40 koronát volt kegyes küldeni, mely jótékonyágért hálás köszönetét fejezi ki az iskolai igazgatóság. — Az áll. főgimnázium igazgatósága hálás köszönetet mond a Zalaegerszegi takarékpénztárnak a segélyalapnak küldött 20 koronáért.

A népkonyha részére a „Zalaegerszegi takarékpénztár“ 70 koronát adományozott, amelyért hálás köszönetét fejezi ki dr. Isoó Jánosné. — Január havában a népkonyha kiszolgáltattott 945 ebédet, amelyért 340 koronát fizetett. Sok a szegény ember s nagy jótétemény ezekre a népkonyha. Ajánljuk a jótékony közönség figyelmébe ezt az igazán humánus intézményt.

A zalaegerszegi ipartestületnek január hó 31-ére hirdetett közgyűlését nem lehetett megtartani, mert a testület tagjai az alapszabályokban előírt számban nem jelentek meg. Az új közgyűlést f. hó 7-én d. u. 1 1/2 órakor tartják, még pedig tekintet nélkül a megjelenő tagok számára. Az évi rendes közgyűlés tárgysora: Az elnökség évi jelentése; az ipartestület 1904-ik évi költségvetésének megállapítása; egy számvizsgáló tag választása; nyolc előjárásági tag választása; netáni indítványok.

Hány iparos van Zalaegerszegen? Az ipartestület közgyűlési meghívójával kapcsolatban közli a tagok névsorát is, mely szerint 1903. december 31-ig bezárólag az ipartestületnek 430 tagja volt; ezeken kívül év közben üzletét beszüntette vagy eltávozott, illetve elhalt 21 iparos. A 430 tag üzletnevek szerint következ-

zőleg oszlik meg: 1 aranyműves, 31 asztalos, 9 igazolt ács, 5 bádógos, 6 bográr, 11 borbély és fodrász, 1 cementáru készítő, 3 eserepes, 67 cipész, 44 eszmadia, 1 cukrász és mézeskalácsos, 1 cukrász, 1 cukrász és kávé, 1 cipőfelsőrész készítő, 3 esztergályos, 1 ékszerész, 1 építész, 3 vállalkozó, 1 étkezdés, 6 fazekas, 2 fényképész, 3 fésűs, 2 fogtechnikus, 1 gépjavitó, 2 géplakatos, 11 hentes, 6 kalapos, 6 kádár, 2 kályhás, 3 kárpitos, 1 kávé, 2 kefékötő, 1 kelmefestő, 2 kertész, 1 kesztyűs, 3 kékfestő és gyáros, 1 kéményseprő, 2 kocsigyártó, 10 kovács, 1 kosárfonó, 1 kőfaragó, 8 kőműves, 8 igazolt kőműves, 3 könyvkötő, 4 köteles, 10 lakatos, 1 mappergető gyáros, 15 magyar szabó, 9 mézszáros, 5 mézszáros és hentes, 8 molnár, 3 mézes kalácsos, 13 nőszabó, 3 nyomdász, 4 órá, 2 rézműves, 1 sapkás, 27 szabó, 2 szappanos, 2 szállodás, 7 szijgyártó, 1 szikvizgyáros, 2 szítás, 1 szobrász és kályhás, 8 szobafestő, 9 sütő, 6 takács, 1 téglagyáros, 6 vendéglős.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyletének hangversenye tegnap volt az „Arany Bányá” szaloda nagytermében. Lapunk zárta az előadás folyik; arról bővebb tudósítást jövő számunkban hozunk. A hangversenyen nagy és előkelő közönség vett részt. — Hock János tegnap délután érkezett Zalaegerszegre. Az egylet által kiküldött bizottság, élén Balassa Benő elnökkel, Zalaszentivánig elébe utazott a jeles vendégnek.

Választás. A szegény gyermekek felruházására alakult „Chanuka” egylet folyó hó 2-án d. u. 2 órakor tartotta évi rendes közgyűlését, mely alkalommal megválasztották: elnöké dr. Gráner Adolfné, alelnöké: dr. Rosenthal Jenőné, pénztárossá Rechnitz Éva, titkárrá Mondshein Lajos, jegyzők: Weisz Ignác, Sándor Zsigmondné, választmányi tagok: Boshán Gyuláné, Büchler Jakabné, Deutsch Ferenéné, Engelsmann Izraelné, Fischer Pálné, Fenyvesi Miksáné, Fürst Samuné, Gyarmati Vilmosné, Heinrich Zsigmondné, dr. Obersohn Mórné, Lakenbach Ferenéné, Pfeifer Henrikné, Pauk Edéné, Rosenberg Zsigmondné, Schütz Sándorné, Garai Lipótné, Fuchs Samuné, Wimmer Lipótné, Balassa Benő, Gráner Gézá, számvizsgálók: Eisner József, Fenyvesi Simon, Berger József, Gerő Béla, Neumann Albert, Fenyvesi József.

Zsur. Zsur volt a minap egy családnál. Folyt a tere-tere a szokásos témákról. A bizalmas társaság jól mulatott úgy, hogy az idő már későre járt, mikor az egyik vendégnek eszébe jutott, hogy haza is kellene már nézni. Azonban a gondos háziasszony nem engedte el a társaságot, míg egy eszébe meleg teával nem delectálják magukat. Nyomban ki is adta az utasítást a konyha személyzetének és csakhamar ott párolgott az illatos tea a chinai porcelánból készült eszékben az asztalon. Megkóstolja egyik, meg a másik és orrfintorgatások, apró megjegyzések, halk nevetés észlelhetők. A tea impertinens módon keserű. Hiába cukrozzák, az átható keserű iz mindig annyira érezhető, hogy lehetetlen meginni. Végre rászánják magukat, hogy a háziasszonyt beavassák a dologba. Ez elhalványodik, kisért a konyhába és kutatja a dolog titkát, ime kísült, hogy a szakácsné elcsérelte a teát — ezerjófűvel és ezt főzte meg a vendégeknek.

A kabáttolvaj. Kauffmann Ignác sümegi illetőségű ügynök már régen elszármazott a pátriájából, amelynek soha sem szerzett sok díszességét. A feleségétől elvált, otthona nem volt; egyik városból a másikba ment és sorsjegyeket adott el részletfizetésre. Ha t. i. vett tőle valaki. Az üzlet azonban rosszul ment s Kauffmann kénytelen volt valami mellékkereset után látni, alkalmi üzleteket kötni. Az utja Győrbe vezette. Beült a Kisfaludy kávéházba. Nagyon megtetszett neki egy vadonatúj selyembéleses téli kabát, amelyet a legzavartalanabb lelki nyugalommal vett magára a pincér segítségével. Győrből Pápára ment. Kauffmann üzletember és szerény. Észrevette, hogy kopott ruházatahoz nem illik a vadonatúj kabát, elvitte a zálogházba s nemsokára csak a melnyezsebében meghuzódó cédula emlékeztette arra, hogy selyembéleses kabátot viselt valaha. Pápán betért az Otthon kávéházba s egy kabátot akart magának szerezni. De rajta vészett. Elécsipték s a bíróság három hónapi fogházra ítélte s büntetésének kiállása után haza toloncolják — téli kabát nélkül.

Megtréfált maskarák. Farsang lévén sok maskara jár-kezel az utcákon. Egy ilyen csapat betért

a mult esték egyikén egy házhoz, a hol nem a legkedvezőbb fogadtatásban részesültek. A házigazda rájuk is förmedt, hogy kotródjanak el, mert neki cseppnyi kedve sincs mindenféle népséget fogadni s mikor a társaság egyik tagja protestálni kezdett ilyen kiutasítás ellen, a házigazda kilöködte s egy korsó hideg friss vízzel nyakon öntötte a hivatlan vendégeket. Elképzelhető az urfiak konsternációja.

A letenyei műkedvelő iparos társaság f. hó 7-én az ottani róm. kath. templom orgonája javítására táncal egybekötött zártkörű műkedvelői előadást tart. Szüire kerül Gerő Károly 3 felvonásos népszínműve, A vadgalamb.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi ipartestület és iparos ifjuság önképző egylete által f. évi február hó 1-én tartott estélyen közreműködő Pitos Anna, Zsilinszky Irma és Horváth Mariska kisasszonyoknak sikeres fellépésük- és odaadó fáradozásaiért, továbbá dr. Csák Károly urnak felolvasásért, ifj. Czukelter Lajos urnak kitűnő énekszámaiért, valamint Bubies Tivadar urnak művészi zongorajátékáért, Tislér József urnak szíves közreműködéséért és Balaton Sándor urnak a rendezés körül kifejtett fáradozásáért legőszintébb háláját és elismerő köszönetét fejezik ki az ipartestület és az iparos ifjuság önképző egyletének elnökségei.

Változás a menetrendben. Folyó hó 1-e óta Zalaegerszeg és Zalaszentiván közt egy új személyvonat közlekedik. Indul Zalaegerszegről esti 9 órakor és Szentivánon esatlakozik a déli vasut 302. számú gyorsvonatával Kanizsa felé.

Egy hónap holdtölte nélkül. Hosszú idő után 1904. évben ismét van egy hónap, amelyben nincs holdtölte; ez a február hónap. Ez ritka esemény minden 19-ik évben ismétlődik, amikor február hónapban nincs holdtölte, ellenben január és március hónapokra két-két holdtölte esik.

Mayersberg Frida tanitanító a mult vasárnap az „Arany Bányá” dísztermébe tette át tánciskoláját, mivel az ipartestület helyisége a növénydekeket már befogadni nem tudta, ahol növénydekek még mindig elfogadtatnak s pedig úgy az 5—7, valamint a 8—10 óra közt lefolyó táncoktatáshoz.

Adomány. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolai segítő egyesületnek Dénes József esurgói takarékpénztári főkönyvelő úr 10 koronát volt szíves adományozni, melyért hálás köszönetét fejezi ki Udvardy Ignác felső kereskedelmi iskolai igazgató, a segítő egyesület elnöke.

Időjárás. Korán beköszöntött a tavasz. A hó gyorsan elfutott, a fagy felengedett, enyhe szél fúj s mosolyogva süt a nap. Március derekára is elég enyhe volna a mostani idő s félő, hogy a késő tavasz visszakerül tőlünk az előleget és fagyot borít ránk. Anélkül, hogy értéket tulajdonítanánk az időjárásnak, eszünkbe jut, hogy egy tudós bőrbé bujt leveli béka április végére fagyot és havat jósol. Isten mentsen tőle.

Állategészségügy. A földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz beérkezett hivatalos adatok szerint január hó 31-én vármegyénk területén 1 községben lépfene, 2 községben veszettség, 4 községben ragadós száj- és körömfájás, 1 községben sertésorbán és 23 községben sertésvész volt.

Rendkívüli könyv árleszállítás a bolti árak felére és harmadára. Sokfelől érkező kérdezősködékre a Franklin-Társulat közhírre teszi, hogy ez árleszállítás már csak ez év február végeig marad hatályban. Azontúl ismét a rendes bolti árak lesznek érvényesek.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat 3-ik füzeté a következő szép zenemű újdonságokat közli: 1. Lengyel Miska »Harangoznak a templomban« magyardal. 2. Donáth Lajos Pásztor Árpád »ferde világ« tréfiás párjelenet a »Tarka szinpad« műsoráról. 3. Grosz Alfréd »Charmante« polka rondó. 4. Greizinger Iván hátra hagyott művei közül »Barcarole« dajkadal hegedűre zongora kísérettel. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté. Előfizetési ára egész évre 12 K. Kapható Klöckner Ede zenemű kiadó-hivatalában Budapest, VIII., József körút 22/24. Ugyanitt bármely más nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban kapható.

Csarnok.

Utazás egy házasság körül.

Kelt Budapeston.

Eslő levél.

Az ügyvédség manapság nem tartozik a legvirágzóbb iparágak közé. Sok az eszkimó és kevés a főka. Ma már annyian vagyunk, hogy nem képesek a diplomához szükséges rengeteg kutyabőrt előállítani. Szerencséd, hogy hivatalnok lettél, mert így legalább ha semmi sincs is, hanem az legalább biztos. Egyébként én nem panaszkodhatom a sors ellen, mert fogtam magamnak egy olyan fokát, hogy elsőrendű tengeri borjúnak is elkel. James Blacknek hívják a szerencsétlent s foglalkozására nézve milliomos. Valamikor hordár volt valahol Amerikában; emellett választmányi tagja volt a zsebmetszők egyesületének s a rabszöktető és lynchelő társaságnak, valamint a policiával összeütközésbe keveredett tolvajok családtagjait segélyező bizottságnak. Láthatod ezekből, hogy az én kliensem a legnemesebb szívű ember. A hordárság egykoron csak cége volt, amely alatt jótékony cselekedeteit gyakorolta. — Sok pénzt szerzett s egyszer valami bank bukása körül volt érdekelve, még pedig annyira, hogy az állam aljas bérszolgái kezdték keresni. James Black összes vagyonával meglépett Amerikából s végig lakta egész Európát, de sehol sem érezte magát biztonságban, míg végre Magyarországra jött. No itt az ördög se keresi, multját se nagyon kutatják, mert hát mi olyan gavallér nemzet vagyunk, hogy a pénznek beadjuk a derekunkat s nem keressük, ki hogyan és honnét szedte össze vagyonát.

Tehát ez a jeles James Black az én kliensem lett. Meg lehet belőle tisztességesen élni, mert Amerikában is tartják azt a közmondást, hogy lopni — azaz élni és élni hagyni.

Hanem az áldott magyar föld vonzó ereje meglátszik az érdemes yankeen. Szakált eresztett, rettentő módon szereti a bort és Magyarországot imádott hazámnak hívja. De van egy fia, a jó Tom, a ki nem tudott kivetközni a bőrből. Maradt, aki volt: buta, mint az áldott magyar föld, és rut, mint egy satyr.

Amire mister Blacknak szüksége van, azt én szerzem be, a kávétól kezdve a dominiumokig és a bérpalotákig; embereit én szerződtetem a szobaleányoktól a jószágigazgatóig.

Hja! az ügyvédség napjainkban nemcsak a jogügyi szolgálatokra, hanem sok minden egyébre is kiterjed, amit nem tanul ugyan az ember az egyetemen, hanem jó hasznát veszi az életben.

A mult hónapban beállt az irodámba James Black. Az irnokok, akik köztünk legyen mondva csak arra valók, hogy az iroda sohasem létezett forgalmát hihetővé tegyék, zajosan ugráltak fel az asztalok mellől én pedig a legbarátságosabb mosollyal siettem magas vendégem elé.

— Nagy dologban jövök, my dear — kezdte el mondókáját az öreg. Tudja, hogy én az imádott magyar hazának hí fia kívánok lenni. Hálásnak akarom magamat mutatni azon fogadtatásért, amelyben itt részesültem. — (Bizonyosan az Egyesült államok aljas bérszolgáit értette az öreg yankee.) Azt óhajtom, hogy utódaim teljesen magyarok legyenek s ne is emlékezzenek többé Amerikára. Egyetlen fiamat magyar leánnyal szeretném összeházasítani. A hozomány mellékes, van nekünk elég. Önnek nagy ismeretsége van Magyarországon; keressen a fiamnak egy hozzávaló, szép és művelt élettársat.

A megbízást természetesen elfogadtam, de éreztem a feladat szörnyű nehéz voltát. Ha rá gondoltam Tom Baek ormótilan fejére, amely úgy nézett ki, mintha két különböző tőknek a felét egymáshoz illesztették s arra kölesönként

füleket és orrot ragasztottak volna, önkénytelenül megborsózott a hátam. Hogy én ennek az öles, buta, esetlen anglusnak válasszak ki egyet Magyarország nyiló virágai közül! — No de a millió nagy hatalom, a melynek értékét a század elejének kis leányai is felérik ésszel s tekintettel arra, hogy a hozományrendszernek a papák rendszerint esküdt ellenségei, sikert is reméltem.

Pesten azonban nem mertem megpróbálkozni. Vannak a vidéken ismerőseim, akiknek sok a leányuk és kevés a pénzük; ezekhez viszem Tom urat.

Másnap az volt a dolgom, hogy megirtam néhány levelet ismerőseimnek és jó barátaimnak, valamint leány gyermekkel megáldott atyámfiaimnak, amelyekben előre jeleztem, hogy hozok a Klárka, Sárka, Málika részére egy rhinocéroszt, egy oly horrend ritka madarat, aki feleséget keres, de a hozományt megveti.

Aztán összepakkoltunk. Tomnak a fejébe belemagyarázta az apja, hogy házasodni viszem telegyürte a zsebeit bankóval s elbocsátott benünket az urban. Egy tót inast vittünk magunkkal, aki Amerikában aranyásó volt s tudott valamit angolul is, de sokszor cserben hagyta a nyelvismeret s akkor a magyar szavakból állított össze angol mondatokat, amiből rémítő zagyva dolog sült ki. Mikor a vonatra ültünk, a szivardobozt is evvel a jeles szóállással hajította utánunk: Itte pekk, ami magyarul azt jelentené: itt a pakk.

(Folytatása következik.)

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkint

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
rozsa	>	7.20	7.35
árpa	>	5.80	6.—
zab	>	5.50	6.—
fehértab	>	5.20	5.30
tarkabab	>	—	—
tengeri	>	—	—
lóher	>	55.—	60.—
bükköny	>	5.—	5.20
burgonya	>	—	—

Báli selymek 60 krajeártól kezdve meterje, legújabb újdonságok bérmentve és már megvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára Zürich.**

Nyilt-tér.*)

DR. BERGER BÉLA

ügyvédi irodáját

a Kossuth Lajos-utca 9-ik számú házba helyezte át.

MERCUR váltóüzleti részvénytársaság

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. szám.

vesz és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat

és azokra, valamint minden egyéb

értékpapír és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdégyekben szakszertű felvilágosítással szolgál.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.

A m kir. szab. osztályosrajáték főelárusítóhelye.

Sorsjegyek csekély havi részletfizetésre, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegyzás: legelőször díjazás kivánatra bérmentve.

Rövid levélczím: MERCUR, Budapest, Fürdő-utca.

Részvénytőke 1.000.000 korona

*E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszvény- és rheumabetegeknek,

kik ezen betegségekkel alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható eléggé a valódi *Vilhelm-féle* köszvény és rheuma elleni vértisztító tea; készítője *Vilhelm Ferenc* gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbournei kiállításokon a legmagasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve. Kapható *Franz Vilhelm*, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 korona a raktárból, 1 posta küldemény 15 csomag 24 korona bérmentve az Osztrák-Magyar monarchia posta állomására.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Malom bérbeadás.

A pozvai határban levő, az ollári urodalomhoz tartozó, vas szerkezetű hengerszékkel ellátott, a Zala folyamon levő

malom

jövő évi április hó 24-étől több évre kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető **Szily Dezső** urtól Ollárban.

Kiadó lakások.

Ritscher Gyula házában (Körmendi-utca 29) az emeleten 1 négy szobás lakás, a földszinten egy három szobás lakás 1904. május hó 1-ére

kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető **Fürst Sándor** urnál vagy a háztulajdonosnál **Bécs, IV. Aleegasse 62.**

Száraz

két-, esetleg egy nagyobb szoba, konyha és éléskamrából álló

lakás

május 1-ére kerestetik.

Bővebbet **UNGER ANTAL** kövnyomdájában.

A zalaegerszegi izraelita hitk. előjáróságától.

Ezennel felhivatnak mindazok, kik a zalaegerszegi izr. templomban tulajdonülésekkel bírnak, vagy valamely ülés tulajdonjogára igényt tartanak, de a tulajdonjog mindaddig bármely oknál fogva nevükre be nem kebelezetett, hogy eziránt a tulajdonjogot, illetve az arra vonatkozó igényt igazoló hiteles okmányokkal kellően felszerelt írásbeli kérelmüket a hitközségi jegyzői iroda útján alulírt előjárósághoz legkésőbb **f. évi április hó 1-ig** annál is inkább benyújtani sziveskedjenek, mivel ellenesetben az új templomban leendő ülések rendezésénél a tulajdonjog iránti igényeik figyelembe vétetni nem fognak.

Az átiratásra vonatkozó szükséges felvilágosítások a hitközségi irodában megkaphatók.

Kelt a zalaegerszegi izr. hitközség előjáróságának 1904. évi január hó 31-én tartott üléséből.

Schlesinger Ármin
hitk. titkár.

Boschán Gyula
hitk. elnök.

Kiadó lakás.

Zalaegerszegen, az Ujváros-utca 41. számú házban egy három szobából, konyhából, éléskamrából, előszobából, padlás- és a hozzátartozó faházból álló

lakás

f. évi február 15-től, esetleg f. évi május hó 1-től

kiadó.

Bővebbet a háztulajdonos.

Kérjen

csak Ön

Selle és Kary-féle

Legjobb tisztítószer

minden finom lábbelire;
sárga és fekete.

Különösen ajánlatos Box-calfs, Oscaria, Chevreaux-és Lackcipóhoz.

== BÉCS XIII. ==

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használnia

a mindennapi kávéitalhoz.

04.1/b

Szabászati tanfolyam.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy lakásomon, Uri-utca 20. sz. alatt február hó 15-től kezdve

szabászati tanfolyamot

nyitok. Rajzolás, a szabászattal együtt 6 heti időtartam alatt a legtökéletesebben el lehet sajátítani, naponként 2 órai oktatással.

Értekezni bármely időben lehet.

Schlesingerné Fuchs Teréz.

Óh Jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés:

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kütünö izüek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Dr. Klein Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter** gyógyszerházaikban.

MEGHIVÓ.

Az Alsólendvai Takarékpénztár rendes évi közgyűlését

folyó 1904. évi március hó 5-én délután 2 órakor Alsólendván saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t.-c. részvényesek az alapszabályok 59. §-a értelmében tisztelettel meghivatnak.

A napirendre kitűzött tárgyak a következők:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.
2. Az 1903. évi üzleteredményről előterjesztendő igazgatósági jelentés.
3. Ugyanazon évi zárszámadás és mérleg felülvizsgálása, valamint az elért jövedelmek, az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés alapján, mikénti felosztása.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Egy igazgatósági tag választása.
6. Esetleges indítványok.

Mérlegszámla 1903. évi december 31-én.

Vagyon: Pénztár 31.386-20, váltótőke 1.199.650-80, jelzálogkölesön 761.872-39, kötvénnytőke 694.330-84, heti befizetési előleg 130.652-—, zálog előleg 686-—, házak 76.934-75, értékpapír 14.100-—, leltár 800-—, folyószámla 48.009-13, ingatlan birtok 2.730-—, óvás és bekeb. költség előleg 509-41, átmeneti kamatok 25.969-83.

Teker: alaptőke 80.000-—, tartalék alaptőke 80.000-—, külön tartalék 41.000-—, nyugdíj alaptőke 39.000-—, betéti tőke 1.690.151-53, folyószámla 68.634-64, heti befizetési tőke 79.091-—, visszszámítolási tőke 597.430-50, engedményezett jelzálog kölesön tőke 169.874-65, betéti kamat 39.358-62, betéti kamatadó 4.928-62, letétek 8.863-26, osztalék 430-—, átmeneti kamatok 38.515-66, nyereség 53.352-93.

Aki egy csésze jó teát akar inni, kérje mindenütt a világ legfinomabb és legjobb teáját és ez az

INDRA TEA.

Kína, India és Ceylon legfinomabb teáinak keveréke. Valódi csak eredeti dobozokban kapható. Raktárak a plakátokon olvashatók.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!**

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig
kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 473 jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Neerfeldstr.

Drezdai Motorgyár R.-T.

(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye:

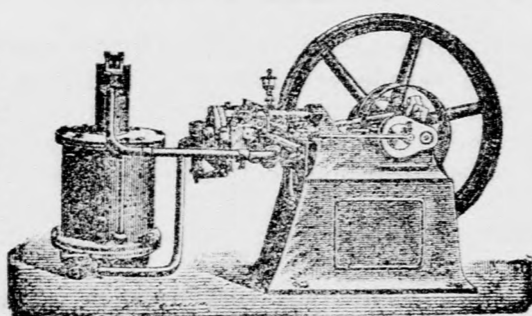
Gellért Ignác és társa

Budapest, VI. Teréz-körút 41.

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtökéletesebb, legtartósabb gyártású drezdai benzín-motorokat, lokomobilokat és széngáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.

Leggyorsabb kezelés:
64 kitűntetés.

Legtökéletesebb izem!
3 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, fűvágáshoz, víz-emelésre, esépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemerő. A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kitüntetve.

Kedvező fizetési feltételek!

Legmesszebb menő jótállás.

Uj! Budapesti főmühelyt Uj!
rendeziünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság

Mérleg- és Vagyon kimutatása.

Vagyon.

Teher.

Főkv. lapsz.		K	f	Főkv. lapsz.		K	f
147	Pénztár	8820	89	1	Részvény tőke	40000	—
145	Váltók	478487	—	66	Tartalék alap	40000	—
142	Jelzálog kölesönök	139919	65	68	Különleges tartalék alap	16248	—
140	Kezességi kölesönök	20140	—	69	Nyugdíj alap	6200	—
152	Előleg kölesönök	4400	—	154	Betétek	589218	18
150	Folyósz. az M L. és P. bank.	45185	—	151	Betétek tők. kamatai dec. 31.	13040	29
111	Ingatlanok	22017	72	101	Betét kamat 10% adó	1311	52
100	Giroszámra az O. M. banknál	513	86	127	Fel nem vett osztalék	147	—
132	Butorok	400	—	118	Átmeneti kamatok	5388	27
123	Hátralékos kamatok	3764	60		Egyenleg mint tiszta jöv.	12095	46
		723648	72			723648	72

Zalaszentgrót, 1903. december hó 31-én

Brenner Ernő sk.,
pénztárnok.

Botfy Péter sk.,
igazgató.

Weisz Lajos sk.,
könyvelő.

Jelen mérleg- és vagyon kimutatást tüzetesen megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokat minden tételben helyesnek találtuk.

Zalaszentgrót, 1904. február hó 1-én.

Scholez Károly sk.,
felügy.-biz. elnök.

Büchler Dénes sk.,
felügy.-biz. tag.

Neumann Mór sk.,
felügy.-biz. tag.

Steiner Dávid sk.,
számv.-biz. tag.

Misner Dávid sk.,
számv.-biz. tag.

Meghívó.

A Zalaszentgrót és Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

20-ik évi rendes közgyűlését

1904. évi február hó 20-án, illetve az alapszabályok értelmében, folyó évi március hó 5-én d. e. 9 órakor az intézet helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámadás bemutatása, határozat hozatal a mérleg és a tiszta jövedelem iránt.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. Indítványok tárgyalása, melyek az igazgatósághoz folyó évi február hó 12-ig beérkeznek.

Zalaszentgrót, 1904. évi február hó 1-én.

Az igazgatóság.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jeggyel

legjobb, legklódsabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Unghváry László

(Czegledi) 300 holdas bor-
termő szőlőtelepének, továbbá
gyümölcs- és szőlőiskolájának
árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczár-
tól felfelé egyes csemeték, 2 forinttól
felfelé sima és gyökeres szőlővesszők;
továbbá —16-18 forinttól felfelé saját-
termésű rendkívül finom újborok kap-
hatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa-
vadoncz, akác- és gleditschia-csemeték.
Tessék árjegyzéket (borról is)
kérni.

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül) városok, községek, megyék,
vizszabályzó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek,
nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.
A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Köhögésben!

szenvedő

kisértse meg a köhögést csilla-
pító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizo-
nyítvány szőlő mellett
és hogy sikerrel használható köhög-
gésnél, katarrusnál és elnyálkásó-
dásnál. Kapható 20 és 40 filléres
csomagokban Schmidt Győző zala-
egerszegi cukrásznál.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fényezés, a világ legjobb fényezője és Glangzcrème világos cipők számára leg-
szébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült
foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új színt kapnak.

Alapítattott 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut
24. A levelek Bécsbe illi. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.**

MEGHÍVÓ.

A »Zalavármegyei takarékpénztár részvénytársaság« 1904. évi február
hó 21-én délután 2 1/2 órakor Zalaegerszegen saját házában levő üzlethelyiségében

XI. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tisztelt részvényesek meghivatnak,

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
  2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1903. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő üzletéről.
  3. A zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és az évi tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
  4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
  5. Indítványok tárgyalása.
- Zalaegerszeg, 1904. február 4.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 10. 11. §-ai. A közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal csak az a rész-
vényes bir, akinek részvénye négy héttel a közgyűlés előtt nevére iratott és a részvényt a még le nem
járt szelvényekkel ellátva a közgyűlést megelőzőleg az intézet pénztáránál letette. — A szavazati és
tanácskozási jog személyesen gyakorolható. Kiskorúak szavazati jogukat gyámjuk, gondnokság alatt állók
gondnokuk, jogi személyek törvényes képviselőjük, nők pedig részvényes meghatalmazottuk által gyakorolhatják.

**A Zalavármegyei takarékpénztár Részvénytársaság
Zárómérleg számlája 1903. december 31-én.**

Tartozik.

Követel.

Fkvi lapsz.	V a g y o n	K			f			Fkvi lapsz.	T e h e r	K			f		
		K	f	K	f	K	f			K	f	K	f		
48	Pénztár számla			11865	20			4	Részvénytőke számla			60000			
78	Váltó számla			673715	91			72	Tartalékalap számla	24500					
80	Jelzálog kölesön számla			157054	40				ennek 5%-os kamata	1225					
9	Előleg számla				555	60			évközi bevételek	51	70	25776	70		
25	Felszerelési számla	1624	50					67	Külön tartalékalap számla	4500					
	Leírás	81	25	1543	25				ennek 5%-os kamata	225		4725			
27	Értékpapír számla				1310			76	Betét számla	679343	41				
94	Intézeti ház számla	43585	05						ennek tőkésített kam.	21362	36	700705	77		
	Leírás			435	85	43149	20	81	Visszesz. váltó számla			74980			
96	Baki ingatlan számla				5000			88	Kamatadó számla			2191	31		
	Hátrálékos kamatok				7243	92	901437	48	Folyó számla			12191	37		
								86	Átmeneti kamatok sz.			7363	32	887933	
								32	Tiszta nyeresemény					13504	
							901437	48						901437	

Zalaegerszeg, 1903. évi deazember hó 31-én.

Udvardy Ignác sk.,
ig. elnök.

Krosetz István sk.,
vezérigazgató.

Balogh Gyula sk.,
cz. v. főkönyvelő.

Pirity Lajos sk.,
pénztárnok.

E zárómérleg számlát az üzleti könyvekkel történt tüzetes összehasonlítás után mindenben helyesnek találtuk

Schmidt József sk.,
felügy.-biz. tag.

Dr. Csák Károly sk.,
felügy.-biz. tag.

Mattuscek Richárd sk.,
felügy.-biz. tag.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gondnal, angolnyelven és rafias eljárással készített kitűnő minőségű, vagyoniilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során *fajtisztának*, a *legjobb*nak és *legmegbízhatóbb*nak bizonyultak.

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamirozott, előhajtásos oltást messze felülmúlnak.

Chasselas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott I-ső rendű *lugasgyűjtemény ára*: (melyeknek megeredéséért és jószágáért felelősség vállalatik). 1. *Kis összeállítás 15 darab 5 korona*, 2. *nagy összeállítás 30 darab 10 korona*.

a) Borfajok:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökeres, fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra: *1000 darab 200 korona, 100 darab 22 korona, 0 darab 2 korona 50 fillér.*

b) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendők. *1000 darab 220—240 korona, 100 darab 25—30 korona, 10 darab 3—5 korona.*

Hazai szőlőfajok. — Filoxeramentes:

Szőlőkirály (Delaware). A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívüli korai direct-termő, melynek 25—26%-os cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni másáshoz és a madeirához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására, gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delavare francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronospórának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort, s méltán nevezhetjük *borok királyának*. A *jövő szőlészet kincse*. Mindenütt megterem, úgy a homokon, mint a kötött, agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós, szívós zöldhajtása —20° hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s minden egyéb nem használható helyeken, mint *szőlőlugas tenyésztések*.

100 darabból álló lugasgyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály. Mintabor 2 korona. (Delaware.)

Ripária portális telepek.

Nagy mennyiségű ripária eladás.

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok palackokban úgy mint hordókban, kiesinyben és nagyban a legjutányosabban beszerezhető s kívánatra választható ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett *mintabort küld*:

Az Érmelléki Szőlészeti és Borászati szakközlöny, mint országos hirdetési kalauz.

Székelyhid (Biharmegye.)

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi készítésű, a mely már több mint 84 év óta megbízható bedörzsölésűl alkalmazatik térszűrésnél, szűrésnél és megfűtésnél.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevitelkor óvatossággal legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” órással jegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
Főiskola: Török József gyógyszerésznél
Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szülők.
Rudolstadt.

MEGHÍVÓ.

A Nova és vidéke takarékpénztár r. t.

V. évi rendes közgyűlését

Nován, 1904. évi február 20-án d. e. 10 órakor üzlethelyiségében tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

- Határozatképesség megállapítása, jegyző és két jegyzőkönyv hitelesítő részvényes megválasztása.
- Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1903. üzletév eredményéről, ennek kapcsán a zárszámadás bemutatása, a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása iránt való határozathozatal és a felmentvény megadása.
- Három igazgatósági tag választása.
- Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

Tartozik. Mérlegszámla 1903. december 31-én. Követel.

V a g y o n			T e h e r		
	K	f		K	f
Üzleti berendezés számlának	870	—	Részvénytőke számlától	40000	—
Bekeb. költség előleg számlának	139	58	Tartaléktőke számlától	10000	—
Függő követelés számlának	609	—	Átmeneti számlától	1663	—
Jelzálog kölesön számlának	20789	—	Viszleszámtolt váltó számlától	4933	—
Pénztár számlának	4223	82	Folyó számlától	39967	15
Értékpapír számlának	32	50	Betét számlától	123301	95
Váltókölesön számlának	166579	60	Osztalék számlától	85	—
Kötvény számlának	31710	—	Veszt. és nyer. sz.-tól tiszta nyer.	5003	40
	224953	50		224953	50

Nova, 1904. január 1.

Az igazgatóság:

Persay Gyula sk., Gróf Batthyány Zsigmond sk., Tornyos Gábor sk., Rosenberg Zsigmond sk.,
pénztárnok. elnök. vezérigazgató. könyvelő.

Bezeredy István sk. Csizmazia Mihály sk. Eppinger Sándor sk. Goricsanecz József sk. Mayer István sk.
Vizy Boldizsár sk. Dancsecs János sk. Tóth Sándor sk. Hoffmann János sk. Schwarcz Rudolf sk.

Jelen mérlegszámlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Nova, 1904. január 20-án.

A felügyelő bizottság:

Szilner József sk., Kayser Vilmos sk., Farkasovszky Endre sk.,
felügy.-biz. tag. felügy.-biz. elnök. felügy.-biz. tag.

Tartozik. Veszteség- és nyereség számla 1903. december 31-én. Követel.

K ö l t s é g			J ö v e d e l e m		
	K	f		K	f
Üzleti berendezés sz.-nak leírásért	100	—	Váltókamat számlától	13239	31
Vegyes kiadás számlának	933	47	Kötvénykamat számlától	2629	07
Tartalékalap kamat számlának	478	2	Díj számlától	1093	87
Személyzet fizetése számlának	2168	08	Nyomt. díj számlától	34	80
Betétkamat számlának	5739	49	Késedelmi kamat számlától	108	50
Napidíj számlának	210	—	Jelzálog kamat számlától	1881	72
Viszlesz. váltókamat számlának	1007	23	Nyereség áthozatért a mult évről	257	83
Adó- és illeték számlának	1499	35			
Lakbér számlának	170	—			
Folyó számla kamat számlának	1935	87			
Méreg számlának tiszta nyer.	5003	40			
	19245	10		19245	10

Nova, 1904. január 1-én.

Persay Gyula sk., Gróf Batthyány Zsigmond sk., Tornyos Gábor sk., Rosenberg Zsigmond sk.,
pénztárnok. elnök. vezérigazgató. könyvelő.

Jelen veszteség és nyereség számlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Nova, 1904. január 20-án.

A felügyelő bizottság:

Szilner József sk., Kayser Vilmos sk., Farkasovszky Endre sk.,
felügy.-biz. tag. felügy.-biz. elnök. felügy.-biz. tag.